

Kringelfjords-Nytt

Nov-09

Nyheter och information
för dej som bor i
Kringelfjorden
— eller gästar

SÄRNA-IDRE
GRÖVELSJÖN

23:a årgången 1986 – 2009

Utkommer 2 gånger om året • Vinter & Sommar nummer

VÄLKOMMEN TILL
VINTERN 2009/10

www.kringelfjordens-stugby.se

Toppturr i Grövelsjön med
Elgåhogna i bakgrunden.

Foto: H.Forsslund

Informationsblad för Kringelfjordens Samfällighetsförening: c/o Hans Forsslund • Klockvägen 4 • 135 55 Tyresö
Tel. dag: 08-20 76 74 • Fax: 08.24 33 14 @ E-post: hans@bergodahl.com

Visst är din villa värd det bästa!

Vår bästa luftvärmepump Super Scroll,
med den senaste tekniken,
ger dig upp till 65 %
besparing.

FÅ EN GRATIS ENERGISPARKALKYL

Fjällpumpen
Heat Transfer HTF AB

0280 - 230 07 • 0735 - 28 28 89

HOS OSS ÄR DU I YRKESMANNENS TRYGGA HÄNDER!

Nu finns Riksmäklaren i Idre!

FUNDERAR DU PÅ ATT SÄLJA?
KONTAKTA OSS FÖR ETT
BRA ERBJUDANDE.

Riks
MÄKLAREN

Stadigt påskväder i Kringlan 2009
- men ostadiga ben i de lösa spåren!
Foto: H. Forsslund

Februari i
Kringelfjorden

Äntligen är vintern här!

Får vi en lika fin vinter denna säsong som den förra. -Massor av snö och en hel del sol, -inte minst under påskhelgen. Då har vi verkligen något att se fram emot! Ett annat säkert vintertecken är att du håller vinternumret av Kringelfjordsnytt i din hand. I vanlig ordning så innehåller tidningen förutom områdesnyheter lite kulturhistoria. Denna gång får vi bl.a.följa med en toppbestigning av Stadjan påsken 1929.

Vi hoppas att tidningen ger dig lite förströelse, inblick i vad som händer i vårt närområde - och kanske även ger dig lite nyttiga tips. Vill du hålla dig uppdaterad hela året så rekommenderar jag att titta in på vår förträffliga hemsida lite då och då: www.kringelfjordens-stugby.se
Här kan du också hämta hem senaste numren av Kringelfjords Nytt helt i färg.

Vintern kom några veckor tidigare än vanligt i år!

Den 6:e oktober gick det utmärkt att åka längdåkning!! Som framgår av "Görans redogörelse" på föreningssidan så kom snön redan i slutet av september. Dock ej i sådan mängd att plogning behövdes. Men den 5, 6, 7 oktober fick man ploga alla större vägar i Särna-idre-Grövelsjöområdet.

När vi började åka upp till Kringelfjorden i början på 80-talet fick jag lära mig av vår dåvarande Stugfogde- och tillsynsman Seved Ebers att vintern alltid kom runt 15 oktober och sedan blev den kvar.

De senaste åren har dock Kung Bore kommit allt senare och och äkt hem allt tidigare. Så tydligen inte i år! Jag har också varit med om höstens första snöstorm, dessutom på betydligt sydligare bredgrader! Jag jobbade den 27-29 september med en samarbetsövning i ytterskär-

gården utanför Trosa med Statistiska CentralByrån.

Natten till tisdagen slog det till och på bara några minuter gick vi från 4-5 sekundmeter till full snöstorm, helt utan förvarning från SMHI. Ingen person kom till skada, men en hel del utrustning och bryggor blev förstörda.

Fjällvåren/sommaren

Det var länge sedan jag spenderade så mycket tid i Kringlan. I januari jobbade jag med grupp häruppe med boende på Knappgården och kunde då dessutom sova i min egen stuga.

Påsken blev en av de finaste påskarna på länge. En toppbestigning på Norska sidan med hela min familj i i strålände sol. Föret var som halvsvalt sorbet men vädret förlät det mesta. En dag att minnas för oss alla! Vi "trampade" även runt i milspåret i Kringelfjorden. Till en början var det väl även skidåkning men sedan brast snön allt oftare. En ganska speciell upplevelse när man färdas på i bland meterdjup snö sm plötsligt bara ger vika och man sjunker till till botten. Många magplask med betoning på "plask" blev det. Och minst lika många skratt. En otroligt rolig och tröttande "skidåkning" i rena sommarvädret!

Äta ute kan vara dyrt!

Men sitter man i solen på sin egen ägandes altan och njuter så är det överkomligt. Inte så ofta man kan äta utomhus i påsktider. Men när påsken kommer så här sent och solen gassar och det nästan är vindstilla, då går det att njuta gott till rimligt pris.

Fem sommarveckor i Kringlan.

Trots detta blev det inget av upptäcktsvandringen upp längst Hågodalen som var planerat. De första veckorna var det för hett och seda kom de stora regnen och "varanandags" vädren. Men det gavs ju istället så många härliga tillfällen till dagsutflykter/vandringar.

Även en härlig paddling i Femundsmarka kunde vi genomföra tack vare att vi fick låna kanot av Göran Eriksson och släp av vår ordföranden Roffe Lindberg.

Det var längesedan jag fiskat så mycket och i så många olika vatten. Vi åt fisk till lunch eller middag minst 4 dagar i veckan i alla dess former. Rökt sik eller abbore i all ära men när man kunde ta ut ett gäng nyrökt örting, då var det fest!
- Kort sagt en toppsommar! (Då inräknat även de regniga dagarna).

Lite kulturhistoria blir det även i detta nummer. Ett skidäventyr från 1929 med bl.a. bestigning av Stadjan.

Kommande kulturhistoriska projekt.

Jag håller tillsammans med Elon Hedlund från Särna att plocka fram material och minnen från "När taget kom till byn" och "Flottarkärläk". Taget har sedan länge slutat trafikera Särna och sista timmerstocken från älvarna har för länge sedan blivit pappersmassa, men minnena finns kvar.

Föreningsstämman

kunde jag vara med på även i år "tack vare" lågkonjunkturen. (September är normalt annars alltid fullbokad).

- Man inser vilket jättearbete vår kasör Gösta Olsson gör. Vi får vara tack samma så länge Gösta vill sitta kvar. Mer om vad som avhandlades på stämman berättar Göran Eriksson på föreningssidan.

Äta gott-tips

Äta riktigt gott med både öga och gom gör man på den nya samiska restaurangpärlan Njalla, i Idre.

SPONSORER I DETTA NUMMER:

ABRIS Sjö & Snö	- Särna
Elo Trading	- Särna
Emeretssons Gräv & Entr.	- Idre
Falks Räddningskår	- Särna- Idre
Fjäätervälens skidanläggning	- Särna
Fastighetsbyrån	- Mora
Grövelsjöns Fjällstation	- Grövelsjön
Harryssons Rörservice	- Idre
Ica Idre Bua	- Idre
Idre Bygg & Järn	- Idre
Idrefjällens Sport	- Idre
Jones Elservice	- Idre
Coop-konsum	- Särna- Idre
Kurvans tyg och kläder	- Idre
Riksmäklaren	- Mora
Shell	- Idre
Särnaffärn	- Särna
Fjällpumpen	- Sälen
Skidoo- & Lynxhallen	- Idre
Stråkens EI	- Idre
Walls Åkeri	- Särna

En trevlig vintersäsong önskar:

Hans Forsslund och
Kringelfjordens Samfällighetsförening

KRINGELFJORDEN NYTT Redaktör och ansvarig utgivare:

Materialadress:
Hans Forsslund
Kringelfjordens Samfällighetsför.
Klockvägen 4
135 55 Tyresö.
Telefon: 070-683 78 44
Kringelfjorden 0253-160 19
Fax: 08-24 33 14
E-post: hans@bergodahl.com
www.kringelfjordens-stugby.se

Grövelsjöns Fjällstation

www.svenskaturistforeningen.se/grovelsjon

Naturfoto & Digital bildbehandling

Känner du dig osäker inför RAW-fil konvertering, justering och arkivering av dina digitala bilder?

Under en weekendkurs erbjuder Grövelsjöns fjällstation en inblick i ett effektivt, tryggt och snabbt arbetsflyt från det att bilden är exponerad i RAW tills den ligger färdig, arkiverad och indexmärkt.

Man kommer också att visa de justeringar som är nödvändiga i Photoshop för att få ut det optimala ur bildfilerna.

Det tar alltid lite tid innan nya rutiner sitter i fingrarna. Är du konsekvent och har samma rutiner varje gång som du lägger in nya bilder på hårddisken kommer du snabbt att få ett bra arbetsflyt. Programmen som används under kursen är Adobe Lightroom 2 och Adobe Photoshop.

Man tittar också på hur din pc kan jobba så optimalt som möjligt samt hur du kan få den bästa och säkraste back-uppen av dina bildfiler.

Det blir också tid till fotografering. Vinterfjället är som vackrast vid denna tidpunkt med mjukt följsamt ljus från den lågt stående solen.

Prel. program:

Torsdag 28/1:

17.30 - 19.00 Ankomst & middag.
19.30 - 21.00 Presentation och genomgång av program. Föreläsning och bildvisning av Kai Jensen & Terje Hellesø.

Fredag 29/1:

07.30 - 08.30 Frukost
09.00 - 13.30 Fotoutflykt i närområdet.
Lunch ute.

14.00 - 15.30 Lagring och arkivering av digitala bilder. Föreläsning och praktik med Kai Jensen.
16.00 - 17.30 Komposition och perspektiv. Föreläsning med Terje Hellesø.
17.30 - 19.00 Middag
20.00 - 22.00 Genomgång och diskussion av dagens bilder.

Lördag 30/1:

07.30 - 08.30 Frukost
09.00 - 13.30 Fotoutflykt. Lunch ute.
14.00 - 15.30 Digital bildbehandling. Föreläsning och praktik med Kai Jensen.
16.00 - 17.30 De kreativa bildlösningarna. Föreläsning med Terje Hellesø.
17.30 - 19.00 Middag.
20.00 - 22.00 Genomgång och diskussion av dagens bilder.

Söndag 31/1:

07.30 - 08.30 Frukost
09.30 - 11.00 Sammanfattning och avslutning.
12.00 - 13.00 Lunch och avresa.

Bli en bra och trygg fjällturåkare

Zenski-Retreat

Som kursen kallas vänder sig till turåkare, alla kategorier.

Kursen innehåller också enkla och effektiva tekniska övningar och tips, som kommer att hjälpa dig att nå Flow-upplevelsen.

Kursen syftar dessutom till att göra dig till en tryggare skidåkare, oavsett förkunskaper, kondition eller vana.

Kort sagt bli en bra och trygg fjällturåkare som kan njuta fullt ut!

Grövelsjöns Fjällstation erbjuder en vecka, där Focus ligger på nuet och på öppna sinnen och balans. Det skall åkas mycket skidor, göras kortare turer i närområdet, samt träna i teknikbacken. Själva stationen skall denna vecka lämnas åt sidan. Istället handlar denna vecka om att utveckla känsla och närvaro i skidåkning.

En dag viks åt en heldagstur med fjällstationens färdledare, för den som vill det.

Det blir också "helt ledigt" en dag, då det är möjligt att pröva någon av de andra aktiviteter som erbjuds på fjällstationen. Varför inte njuta av skön massage eller en uppiggande Spa-behandling? Dagarna börjar och slutar med inomhuspass. TaiChi, Qigong och Mindfulness meditation.

Tanken är att man ska söka "det ansträngningslösa".

Tillståndet som ibland kallas "Flow", där allting går väldigt lätt... där jag känner mig trygg och full av tillit.

"... så fort jag kom upp på fjället var det som en stor tyngd lyftes från mina axlar".

Carl von Linné

Undervisningen/kursen, vänder sig mot turåkare, alla kategorier.

Kursen innehåller också enkla och effektiva tekniska övningar och tips, som kommer att hjälpa dig att nå Flow-upplevelsen.

FOTO: Grövelsjöns Fjällstation
Tv. "Drottningen".
Rendalsölen i skymningen

Där finns balansen, där är jag avslappnad. Genom att bl.a. öppna sina sinnen, utan att värdera, analysera etc. kan man nå djupare upplevelser bortom orden.

Om vi lägger vårt jämförande och bedömande åt sidan och istället accepterar det som är, precis som det är...då skapas harmoni och lugn inombords...

Allt enligt handledaren Peter Buchar.

Kursen syftar dessutom till att göra dig till en tryggare skidåkare, oavsett förkunskaper, kondition eller vana.

Ledare är Peter Buchar, grundare av ZenSki-konceptet. Skidlärare sedan 70-talet. Peter har ett förflutet som medlem i Svenska landslaget i Freestyleskidåkning, han är även massör och sedan början av 90-talet lärare och coach i meditation, Qigong och TaiChi.

FALCK
RÄDDNINGSKÅR

●●● 0253 ●●●

240 56

**BÄRGNINGSLARM
DYGNET RUNT**

*Din räddningsförsäkring
gäller hos oss!*

Vi serverar

IDRE - SÄRNA

Med:

BÄRGNING • STARTRHJÄLP

LÅSÖPPNING • JOURREPARATIONER

Välkommen till Norra Dalarnas ledande fastighetsmäklare Största utbudet av fjällstugor, villor, bostadsrätter och tomter.

Välkommen till vårt bemannade kontor i IDRE

Funderar du på att sälja,
erbjuder vi bl.a:

- Kostnadsfri värdering
- Utställning och presentation av våra försäljningsobjekt på Idre Fjäll
- Internetpresentation
- Snabb visningsservice
- Bud-on-line för bästa pris
- Trygghetsförsäkring mot dolda fel
- Miljöcertifiering enl ISO 14001

Swedbank

Fastighetsbyrå

fastighetsbyran.se

0253-201 80

fastighetsbyran.se

Foton: Fjätervålen

Fjätervålen

Nyheter i Fjätervålen

www.fjatervalen.se

On line bokning!

Nu i vinter kan du ladda ditt skidpass själv via Fjätervålen hemsida.

Om du har ett skidpass av typen Axess sen tidigare, samma som bl.a Idre Fjäll, Skistar, Funäsdalen m fl. så kan du ladda kortet med skidtid på webben och gedig direkt ut i backen när du kommer till Fjätervålen. Speciellt god idé innan sportloven, då det kan vara kö i kassan de första dagarna.

Säsongskortet måste man dock fortfarande köpa i kassan.

Idrepasset - områdeskortet

lanserades till förra säsongens SM-tävlingar som arrangerades i både Idre Fjälls och Fjätervålen backar.

Det gemensamma skidpasset blev en succé bland våra gäster och

samarbetet fortsätter även denna säsong.

Stugägare i Kringelfjorden som köper säsongskort på den ena anläggningen ska kanske tänka på att man för några hundralappar till får tillgång till ytterligare än skidanläggning.

Miljöarbete

Då miljöfrågan sätts i fokus även i skidbackarna är väl Fjätervålen en föregångare?!

Fjätervålen har i 25 år arbetat med att ta tillvara den drivande snön på fjället som är det mest miljövänliga att använda för ett bra underlag i backen. Den gångna sommaren har en heltidstjänst ägnats åt att förbättra och förnya snöstaket.

Man lägger också snö under hösten med snökanoner, men riktig snö som är vindpackad har betydligt bättre kvalitet än kanonsnön och är en av hemligheterna till det fina underlag som Fjätervålen är känt för.

Idre Fjäll

Nyheter på Idre Fjäll

www.idrefjall.se

Mer vatten till snösystemet, skidlunch, parkvecka och All Inclusive är några av vinterns nyheter på Idre Fjäll.

Burusjöprojektet

Till säsongstart kommer en 4 km lång vattenledning från närliggande Burusjön stå klar.

Ledningen tryggar vattentillgången till snösystemet med tredubblad vattenkapacitet. Projektet kostar 60 miljoner kronor och kommer avslutas under 2010.

All Inclusive

För att underlätta för gästerna introduceras All Inclusive. I paketet ingår boende, skipass, mat, linne och skidhyra.

All Inclusive går att boka till på allt boende inklusive Pernilla Wiberg Hotel.

Reclaim the Mountain

En helg för alla park- och jibbintresserade ungdomar. Här återtar vi fjället och åker skidor och snowboard på alla sidor av berget. Duktiga åkare finns på plats för att ge tips och visa upp sig. I parken finns det utomhusgrill och bar gjord av snö.

Nyrenoverat värdshus

Värdshusets scen har tagits bort och matsalen har renoverats invändigt med nya ljusare färger.

Fjällpaket plus

Förra vinterns succé, Fjällpaketet har fått ett syskon. Fjällpaket plus är precis som Fjällpaketet ospecificerat boende men här är gästen garanterad bastu.

Skidlunch på PW lounge

I loungen på Pernilla Wiberg Hotel kommer det i vinter serveras skidkarklunch med perfekt ski-in/ski-out läge.

Artikelfoton: Idre Fjäll

Renen Aske fyller 10 år

Barnens favorit och Idre Fjälls maskot fyller 10 år i vinter.

Renen Aske kom till vintern 1999/2000 när Idre Fjäll startade ett stort arbete för att utveckla barnprodukten på Idre Fjäll.

I vinter firas Aske med stort kalas varje vecka.

Utförsåkarens trafikregler

Var uppmärksam – visa hänsyn! Upptred så att du inte riskerar att skada någon annan.

Anpassa farten och åksätt till terräng, utrustning, väderlek och din egen åskicklighet.

Välj rätt åkriktning! Du som kommer uppifrån måste hålla undan för åkare som är framför dig.

Kör om med marginal! Håll så stort avstånd att omkörd åkare har tillräckligt utrymme.

Starta försiktigt! Kontrollera – uppåt och nedåt, att backen är fri innan du startar åkningen.

Stanna bara där du syns! Måste du stanna – gör det där du syns väl och där andra kan köra om dig.

Kör du omkull – lämna nedfarten fri snarast.

Klättra upp vid sidan av nedfarten – särskilt vid dålig sikt.

Respektera skyltar! Regler och anvisningar i backen är till för din och andras trivsel och säkerhet. Följ dem!

Hjälptill! Du måste hjälpa till vid olycksfall.

Uppge namn och adress! Är du inblandad i en olycka måste du uppges namn och adress. Den som bryter mot reglerna kan ställas till ansvar för detta!

Foldern SLAOs lilla gula finns på alla skidanläggningar och delas ut gratis!

Du kan även hämta den som pdf:

www.slao.se/lillagula.asp

Öppna LÄNGDSPÅR 2009-2010

Kringelfjorden

I Kringelfjorden finns tre skidspår 3 km, 5 km,

(10 km). Spåren hålls om möjligt öppna från julhelgen och sedan i första hand sportlovsveckorna och påsk. Spåren är ofta åkbara även övriga tider, men kan vara sämre preparerade. Spåren utgår från Spårcentralen vid informationstavlån vid Stugby-infarten. Spåren går i mycket vacker och omväxlande miljö. Skog, höjder, åar, sjöar och delvis efter Österdalsälven. Tre slogbodar (vindskydd) med eldstäder finns efter spåret. Alla med sjöläge. Kringelfjordens "På spåret gänget" förbättrar spårunderlaget och sträckningen fortlöpande varje år. (Ingen spårsträckning går på sjöis). Läs mer om skidspåren på webben:

www.kringelfjordens-stugby.se

Idre By

I Idre by finns 5 och 10 km långdspår och ett elljusspår på 2 x 2,5 km. Dessutom finns ett 9 km långt spår mellan Idre by och Idre Fjäll.

De underhålls när snödjupet är tillräckligt. Behöver du hjälp med hitta spårcentral eller hyra utrustningen, vänd dig till Idre Fjällens Sport tel 0253-203 08.

Läs mer på: www.idreturism.se
www.idrefjallenssport.se

Idre Fjäll

Runt Idre Fjäll hittar du huvuddelen av alla långdspår i Idreområdet.

Preparerade spår: 74 km tot.
Elljusspår: 16 km

Markerade spår: 80 km tot.
Konstsnöbelagda: 12.5 km

(Första spåren öppnar redan 16 oktober).

Turspår

I Idre sträcker fjällen ut sig ordentligt på både höjden och bredden och vill man komma nära naturen ska man ta på sig turskidorna och gå ut på fjället. En vacker tur går över Stådjan och bort mot Nipfjället och vill du åka spåret tar du det 15 km långa natursnöspåret som tar dig till Burusjön via vacker fjällskog, myrlandskap och fåbodar.

Tränings- och motionsspår

Idre Fjäll är stolta över att kunna erbjuda flera mil med bra långdspår och med ett av Sveriges finaste elljusspår finns det träning dag som natt. Här finns 65 kilometer prepare-

rade långdspår i varierande terräng och sammanlagt finns 30 km elbelysta långdspår. Alla spår utgår från skidstadion som ligger intill Västbacken. I elljusspåret finns det dubbla spår och ordentligt med skatebredd.

Idre Fjälls spårmaskiner står färdiga att spåra om snön faller från himlen. Varje vinter sparas även snö från föregående år under flera lager av bark.

Fina turåkningsmöjligheter

Efter kryssleder i närliggande Stådjan Nipfjällets naturreservat.

Längdskidskola

I vinter satsar Idre Fjäll ännu mer på sin populära längdskola. Idre Fjäll har ett samarbete med elitåkaren Henrik Karlsson som bland annat tävlat i Vasaloppet flera år. Genom att förfina din längdteknik får du ut mer av din åkning och en roligare upplevelse. Ingen är för ung eller för gammal för att gå i längdskola. Bokar Henrik eller någon annan av våra längdproffs gör du genom att kontakta skidskolebokeningen på 0253-412 32.

Bästa överblicken får du genom att gå in på Idre fjälls hemsida www.idrefjall.se

Foskros

I Foskros finns två fina långdspår, 2,5 km samt 6 km. Markerad vinterled utgår från Foskros och upp mot Långfjällets södra del.

Särna

I Särna by ligger huvuddelen av alla skidspår vid Mickeltemplens Skidsportscenter, 2,8, 5, 10.

2,8 km är elljus- och konstsnöspår. (Elljus från sportloven).

Vallarum, dusch & omklädning, värmestuga. Servering vid Toppstugan. Mickeltemplet ligger utmed väg 311 mot Sälen, 3 km från Särna centrum. Se: www.skidspår.se

Fjätervålen

Här finns 20 km välpreparerade långdspår i skog och över fjällvidder och 100 km rödade leder inom naturreservatet, som innefattar fjälltopparna Stådjan 1131 m.ö.h., Nipfjället 1192 och Fjätervålen 1002, Vallarum, värmestuga och servering, Sporthopen hjälper dig med utrustning tel 0253 211 41. Rakt öster om Fjätervålen ligger Vedungfjällens naturreservat. Lämplig utgångspunkt för turer där är Storfjäten ca 10 km från Fjätervålen.

Läs mer på: www.fjatervalen.se.

Skidspår i Grövelsjön

Preparerade spår: 120 km totalt
Grövelsjöfjällens anläggningar arbetar gemensamt med det över 120 km stora systemet. De spårkörande anläggningarna står själva för ca 90 % av kostnaderna.

Flera spårcentraler finns, samt många mil utflyktsspår där hundar och pulkor är välkomna, dock ej hundspann.

Ett elljusspår finns. Spåren prepareras alltid efter oväder och snöfall samt underhålls däremellan. Kartan 162C Grövelsjön och 172A Rogen får du all information över lederna och geografien.

Spårkarta på:
www.grovelsjon.com/skidspar.htm
www.grovelsjon.com/skidspar/

I Grövelsjön faller snön tidigt.

De första spåren med natursnö öppnar ofta i början av november. Totalt finns ca 10 mil preparerade spår för klassisk åkning, skating och utflykter. Dessutom finns vinterleder i Långfjällets naturreservat. Dessa leder prepareras inte och är även öppna för åkare med pulka och hundar (ej hundspann). Ett populärt turmål för barnfamiljer är Valdalsens fåbod och det lilla fjället Dyllen precis vid norska gränsen.

Guidade turer

För den som känner sig nyfiken men

samtidigt osäker att testa en fjälltur, rekommenderar vi en tur med ledare. STF Grövelsjöns Fjällstation har dagliga turer.

0253-59 68 80

www.svenskaturistforeningen.se/grovelsjon

Det finns finna mängder av härliga kryssmärkta leder. Runt Nipfjället, Fjätervålen och inte minst Grövelsjöområdet.

Du kan köpa en bok med turtips på turistbyråerna i Särna, Idre och Grövelsjön.

TIPS: På gröna fjällkartan för respektive område är alla vinterleder utsatta. Även kartor kan du köpa på turistbyråerna och de flesta anläggningar.

Några enkla fjällregler

- Gå inte ensam.
- Håll Dig till leder om du inte är fjällvan.
- Lyssna på väderrapporten innan du åker.
- Ta med förstärkningsplagg.

VIKTIGT: Lämna alltid färdmeddelande. Tala alltid om att Du är tillbaka från turen. Är Du osäker? Följ med på ledarledda turer eller gör sällskap med någon fjällvan tills Du känner Dig säkrare. Anpassa utrustningen efter den tur Du planerar. Råd om utrustning får Du i bl a tidningen "Fjällsäker", som Du får gratis på fjällanläggningar, turistbyråer och hos polisen.

STRÅKENS EL AB
TEL. 0253-202 65
FAX. 0253-202 99
MOB. 070-338 15 28
IDRE

Utför allt i EL

**Vi säljer även
Cylinda vitvaror**

Begär gärna offert/broschyer

STRÅKENS EL AB

!! SNABB SERVICE !!
LARS-ÅKE: 070-338 15 28

Fjällväder

Kolla väderprognosen innan Du ger Dig ut på tur. Det är särskilt viktigt när vädret är fint på morgonen, så Du inte överraskas av dåligt väder fram på dagen.

Fjällsäkerhetsrådet vädertelefon 0771-231123

Telefontjänsten finansieras av Fjällsakerhetsrådet och har lokalsamtalstaxa.

Du kan också gå in på SMHIs webbplats. Prognoser för de svenska fjällen inom det markerade området på kartan.

www.smhi.se/weather/fjallvader/rogfjallvader.htm

Karta och kompass

Skall självklart medföras på turen. Följ med kartan var du befinner dig under turen. Om du överraskas av oväder eller dålig sikt, vet du var du är och kan lättare orientera dig tillbaks, eller till närmaste stuga eller vindskydd. Gps-kompass med kartplotter är naturligtvis både roligast och bäst

Hjälptelefoner

Mobiltelefoner kan man inte förlita sig helt på när man är på fjället. Avstånd till mobilmast och fjälltoppar försvårar mottagningen på många ställen.

Hjälptelefonen är Inte bara till för att kalla på hjälp, när något hänt. Minst lika viktigt att anmäla förseningar på turen eller om Du ändrar färdväg och tid för återkomst.

Hjälptelefoner SIG-fjällen

Hjälptelefon finns vid: Vändsjöstugorna, Hävlingestugorna, Storrödingtjärn, Ulandsstugan, Idperssätern, Rösjöstugorna och Tangåstugan.

Fjällräddning SIG-fjällen

Vi behov av fjällräddning – Kontakta polisen på 114 14. var du än befinner dig.

Du kan naturligtvis också larma genom att ringa 112.

Foto: H. Forsslund

På skidor i Dalafjällen 1929

Utdrag ur Föreningen för skidlöpningens främjande i Sveriges årskrift 1929.

Text och foto: E. Geete

Fjällstugan vid Grängesåsvallen (fr. öster)

Vi fortsätter vår lilla kulturella- och historiska serie och blickar tillbaka hur ett skidäventyr med bestigning av Sädjan kunde gå till 1929. Långt innan skidanläggningarna och de bekväma hotellens tillkomst i vårt område; Särna-Idre-Grövelsjön.

En Ny tillflyktsort för skidlöpare i Dalafjällen

Av Erik Geete

Städjan ett toppäventyr!

Hittills har väl Jämtland och vad norr därom finnes varit de trakter av vårt land, där skidlöpande vinterturister huvudsakligen idkat sin sport. Skälen härtill äro kanske ej så svåra att finna.

Först och främst har Dalarnes norra hörn med Sveriges sydligaste fjäll intill senaste tid legat relativt "avlägset" i förhållande till det övriga landet, d. v. s. varit i saknad av järnvägsförbindelser.

Den saken är nu avhjälpt, sedan linjen Limesforsen—Särna i augusti 1928 öppnats för allmän trafik. Redan vid Särna station har man kommit 444 meter över havet.

Vidare måste det trots allt erkännas, att Dalafjällen äro de jämtländska — och ännu mer de lappländska — fjällen underlägsna i storhet och prakt. Och utom dessa "nackdelar" har funnits en tredje —

Dalarnes fjällbygder ha hittills i stort sett saknat de för skidlöparen fasta punkter, som fjällstugorna utgöra.

Forts. sid 9.

Emretssons gräv & entreprenad AB

JAG UTFÖR ALLA TYPER AV GRÄVJOPP:

Schaktning för husgrunder

Dränering • Dikning

Kabel- och rörschakter

Enskilda avloppsanläggningar och mycket mer...

Jag utför även:

Buskröjning vid vägkanter

Snöröjning

KOSTNADSFRI KONSULTATION
30 års erfarenhet av mark- och anläggningsarbete ger dig trygghet och kunskande.

Välkommen att höra av dig
Mats Emretsson

Emretssons Gräv & Entreprenad I Särna-Idre AB

Hallonstigen 4 • 790 91 IdreTelefon: 0253 - 205 89 • Mobil:070 - 258 06 08

E-Post: mats@emretssons.se • Hemsida: www.emretssons.se

Fjällmacken mitt i IDRE BY

Sista mackan före fjället!

Drivmedel • Kiosk • Video • Däckservice
Släpvangsuthyrning • Tillbehör m.m.

ÖPPETTIDER

Vardagar 7 - 21 • Lördagar 8 - 21 • Söndagar 9 - 21

Välkommen till

ICA
Supermarket
Idre Bua

Den vänliga butiken

—med BANK och MINUTEN
i samma hus

Här hittar du:

- Stor sortering på LIVS & HUSGERÅD
- CHARKAVDELNING med grillat
- SMÖRGÅSTÅRTOR på beställning
- IDREKORV & RENKÖTT
- Eget BUTIKSBAGERI med CAFÉ
- TÅRTOR på beställning
- SNITTBLOMMOR & KRUKVÄXTER

- Vi är ombud för:

Bra råvaror till bra
pris är kockens
bästa recept!

ICA IDRE BUA
hjälper även dig att
lyckas i köket.
Fräscha frukt, kött
och
grönsaksdiskar är
en självklarhet
hos oss!

ÖPPET ALLA DAGAR

MÅND — FRED
09.00 — 19.00

LÖRDAG
09.00 — 18.00

SÖNDAG & HELGDAG
12.00 — 18.00

Välkomna!

Forts. på skidor i...

Jag tänker härvid närmast på Turistföreningens och Skidfrämjandets präktiga härbärgen — för att ej nämna våra högfjällshotell med all deras komfort. Den senare är dock för många "fjällbitna" kanske mindre lockande. Man reser till fjälls för att slippa undan "kulturen", för att komma naturen närmare.

Dalarnes märkligaste fjäll är Städjan, säger den nutida läroboken i geografi. Förr hette det till och med, att Städjan var Dalarnes högsta fjäll, vilket dock är ett numera upptäckt misstag. Flera närliggande toppar äro åtskilligt högre.

Fortfarande står dock Städjan i flera avseenden i särklass. Den är ett fristående fjäll med karaktäristisk och för ögat synnerligen tilltalande byggnad samt lätt åtkomligt.

Sett från Särna (söderifrån) liknar fjället ett smidesstadium eller rättare en spetsig kon, stående på en bred fot eller bas. "Foten" är i verkligheten det mäktiga Nipfjället, beläget en halv mil norr om Städjan.

Sett från väster (t. ex. från Idre kyrkby) har Städjan ändrat skepnad och liknar nu en upp- och nedvänd båt. Städjan kan bestigas från öster eller väster.

Lämpliga utgångspunkter äro Foskdalsvallen (Hedefoskdalen) resp. Grängesåsvallen. Svårigheten eller rättare lättheten att taga toppen

är ungefär densamma från bägge hållen. I bägge de nämnda fäbodarna ha sedan länge funnits möjligheter till inkvartering sommardag. På vintern äro ju fäbodarna övergivna. Nyligen har emellertid en stuga uppförts vid Grängesåsvallen, avsedd att bereda även vintervandrare inkvarteringsmöjligheter vid bestigning av Städjan eller vid skidloppning i fjällterrängen däromkring.

Foto: H. Forsslund

I förbindelse med järnvägstrafiken går nu regelbunden busstrafik till Idre, varifrån nyanlagd väg klättrar upp emot Grängesåsvallen. Den nya turiststugan har sommardag blivit mycket uppmärksamman redan första året av sin tillvaro. Även åtskilliga skidlöpare prövade densamma vårvintern 1928.

Undertecknad tillhörde ett sällskap dylika, och kan möjligen en skildring av färden och vistelsen i "Skidstugan vid Städjan" vara av något intresse för denna årsboks läsekrets samt locka till efterföljd.

Min traditionella påskfärd till fjälls höll i år på att alldeles torka in.

avseende vid småsaker — huvudsaken är att man får tävla och därmed säkra ett pris.

Emellertid, april och påskhelgen närmade sig, termometern steg för varje dag, himlen spädde då och då på med nysnö, som i sin tur genast smälte och påskyndade den gamla snöns förintelse.

Ännu på skärtorsdagen såg det mörkt ut, varför jag den dagen pr telefon nödgades avråda icke mindre än två fjälltörstande sällskap att resa hit upp. Mitt samvete är fortfarande skuldbelastat på grund av detta förhastade råd, och jag gör nu offentlig avbön både till vederbörande i Värmland och södra Dalarna.

Visserligen kände jag redan då till, att människan endast spår, men Gud rår. Dock kunde ingen människa här uppe längre hoppas på vackert väder eller skidföre under påsken 1928.

— Det var icke utan ett visst medlidande man t. ex. bevittnade några levnadsfriska medicinarens regnmättade avfärd till fjälls just på sagda torsdagsmiddag.

Men där fanns tydligen det sanna modet, vilket som bekant alltid belönas. Långfredagen ingick nämligen strålande vacker. Alla planer på en gemensam "familjefärd" — vanlig vorden under senare år — voro dock redan skrinlagda och andra dispositioner vidtagna för trevnaden under helgen.

Forts. på sid. 11

TV-tittare Kringelfjorden

Vi har tidigare gått ut med info om kringelfjordens vanskliga läge för att få in TV4 med vanlig TV-antenn. Nu finns två bra parabolkampanjer från Viasat där bl.a. 4:an ingår

Kampanjepriser

VIASAT underhållning 14 kanaler:

•Satelitmottagare •Parabolskål •Installation.

Startavgift 695 kr, Månadsavgift 129 kr/mån.

(första halvåret ingår i startavgift).

Månadsavg. 129 kr/mån • Kortavg. 299 kr/halvår

VIASAT SPECIAL, 6 kanaler:

SVT 1 • SVT 2 • SVT 24 • Barn- & Kunskapskanalen

TV4 • TV6 • Satelitmottagare •Parabolskål •Installation

Monterat och klart 3.295 kr.

Kvartalsavgift 169:-

VIASAT BAS 14 TV-kanaler		129:- /mån				
FILM 		UNDERHÅLLNING 		DOKUMENTÄR/NYHETER 		BARN

ELLO TRADING

Fullständig Antenn & Parabolservice

Särnavägen 22 • 070-333 61 55

Forts. på skidor i...

Långfredagens sol blev mig emellertid för stark.

Efter en kort funderare med ty ätföljande underhandlingar rörande eventuella följeslagare bestämde jag mig för att i sällskap med tre kronojägare redan nästa dag — påskafton — taga vårt lättast tillgängliga fjäll, Stådjan, i närmare betraktande.

Klockan åtta påskaftons morgon möttes alltså kronojägare L. H. P. och underteknad, rustade med skidor och rygsäckar, vid Idre-bussens hållplats i Särna. Hastigt nog kommo vi sålunda till Idre, där de övriga två kumpanerna stötte till. Innan rustningarna för ett par dagars fjälltur hunnit avslutas, hade emellertid dagsmejan i det närmaste fullbordat sitt för skidlöparen fördärvbringande verk.

Men vi hade ingen tid att förlora. Skidorna på och start för Grängesåsvallen, den idylliskt belägna fåbodvallen vid västra foten av Stådjan — en mils färd från Idre kyrkby. Det blev en rätt så ansträngande mil, det måste vi alla erkänna, långt innan den var tillryggalagd.

Vårt sällskap fordrar först presentation. Det var, kort sagt, mycket homogent, särskilt vad åldern beträffar. Ingen över 53 år och ingen under 47. Senior i laget var kronojägare P. en vältränad skogsbjörn,

därnäst i ålder kom kronojägare S. nybliven medaljör för "nit och redlighet i rikets tjänst", vidare L. H. P., en gång för 20 år sedan svensk mästare på tre mil (se nationella skidtävlingarna i Sundsvall 1908), samt slutligen underteknad "junior".

Vägen från Idre går rakt österut med en rätt kännbar stigning under de första 6 å 7 kilometrarna. Ungefär så långt går här sommartid en även för biltrafik god väg, avsedd att utsträckas fram till fåbodvallen. Av vägen ifråga syntes emellertid nu ej ett spår ty ingen häst hade under vintern plöjt densamma, och yr-vädren hade varit många och långa. På denna enda mil fingo vi nu i det genomslä föret bekväma oss att "valla om" för att ej stanna i stöpet.

I det sammanhanget vill jag passa på att rekommendera den lilla behändiga vallningsapparaten "Para", som matas med de välkända "Meta"-tablettorna och Skidvallning på vägen uppför. tillhandahållas av firman med samma namn. Apparaten har under senaste vintern förvärvat många vänner, särskilt bland skogsfolk, som understundom måste ta sig fram i alla sorters skidföre och oföre. Skaren bar oss visserligen ännu på de flesta ställen, men föret var pinsamt trögt.

På morgonen vid avfärden från Särna hade vi haft -4° , men mot middagen gick värmen upp till både 10 och 15 plusgrader. Detta gjorde att de välförsedda rygsäckarna kändes tunga. Efter de uppåsträvande sju kilometerna nådde vi emellertid bättre terräng och löpte nu lättare längs det lilla "fjället" Grängesvåla.

Grängesåsvålen där i dag Idre Fjälls anläggning ligger. Reds anm.

Forts. på sid 12

Omvallning på väg uppför. Foto: Erik Geete

ski-doo & LYNX — Hallen Idre*

Här säljer vi kvalite, komfort, säkerhet, gediget kunnande och naturligtvis marknadens bästa skotrar!

Vår goda service får du på köpet!

**FÖRSÄLJNING • SERVICE • KLÄDER • SKOR • HJÄLMAR m.m.
RESERVDELAR & KRINGUTRUSTNING**

Ski-doo & Lynx Hallen
Idre Industriområde (Mitt emot Jones EL)

Välkomna
Jan-Erik med personal

ÖPPETIDER: Vardagar november - april 09-17.00 • Tel. 0253 - 205 01 • www.idreskoter.com

Forts. på sidor i...

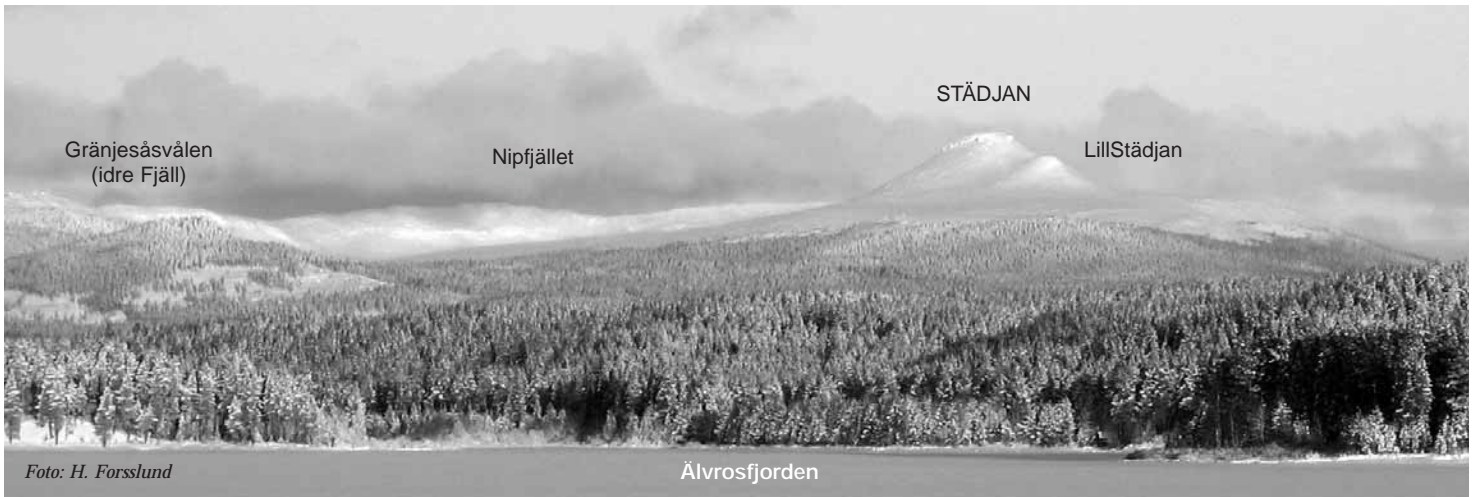

Foto: H. Forsslund

Älvrosfjorden

Skogen viker här undan för kalmarken, men betraktar man denna närmare, finner man sig åka på ett "konstgjort" fjäll.

Skogselden har nämligen för rätt länge sedan här ödelagt gammal skogsmark på en vid sträcka, och de få plantor, som lyckats pina sig upp, ha tydligen mycket svårt att återerövra terrängen.

GRÄNGESVÅLA.

- Skogen försöker återerövra det kalbrända fjällpartiet. Foto: Erik Geete

Gamla trädskellet vittna om att skog en gång funnits, och kanske den än en gång kommer att kläda fjällslutningen grön.

Men i dessa höjdlägen är det knappast tiden, utan snarare evigheten, som läker de sår, vilka människan ofta i oförstånd slagit.

Det hände nämligen i gamla tider, då skogen saknade allt värde, att en vallkulla helt enkelt antände skogen för att i dess ställe framlocka några magra grässtrån till föda åt kreaturen.

Från fjällplatån, där vi nu löpte fram på 700 meters höjd, fångar ögat en vacker bild av i främsta rummet den efterlängtda Städtjetoppen samt längre mot norr det imponerande Nipfjället med sin "Moln"-topp, hela 60 meter högre än Städjan.

I dalen ligger rakt i norr det halvmillånga, men blott några hundra meter breda fjällvattnet Burusjön, som i sitt djup gömmer många vackra fiskar.

Från höjden glida vi nu jämförelsevis lätt ned i Buruåns dalgång och äro så framme vid första målet, Gränjesåsvallen.

Vi gå rakt på vårt residens, den nybyggda turiststugan, som genom en ljusare färgton skiller sig från sina gråa, mer eller mindre ärevördiga grannar, de "riktiga" fäbods-tugorna.

Det gällde nu först att komma inomhus genom en stadig dörrbarrikad av snö, och det lyckades. Snart brann en eld av duktiga grankubbar på den öppna härden, och temperaturen steg med önskvärd hastighet.

ved, ty den öppna spisen slukar ej obetydliga mängder. Det kunde vi under vår korta vistelse konstatera, trots att den bistraste årstiden då var förbi. Genom en del kompletteringar och efterbättringar kommer stugan säkert till en kommande vinter att bevara värmen bättre än nu var fallet.

Ingen av oss behövde dock frysa tack vare det rikliga förrådet av sängkläder. För att draga nytta av morgonkylan med skare voro vi nästa dag —

påskdagen — uppe redan klockan fyra och brassade på. D. v. s. uttrycket "vi" får tagas med någon modifikation, vilket närmare kan uttryckas så, att jag sällan företagit en bekvämare fjälltur än denna i vad den rörde hushållsbestyren. Man lär så småningom att välja sitt sällskap!

Halv sex var frukosten serverad, varefter vi voro beredda att kasta oss ut i äventyret.

Detta skulle, som läsaren nog förstår, denna dag bestå i Städjans bestigning.

Skidorna gled lätt. Först vidtog en tämligen brant uppfärd genom den grova granskogen, som på alla sidor omger vallen. Den som ej förut sett, huru enastående kraftigt barrskogen just under fjällfoten kan utveckla sig, blir helt visst förvånad över dessa jättar.

På grund av sin svåråtkomlighet torde de mångenstädes i fjälltrakterna ännu länge få "växa till sig" och fröjda ögat. Granen övergår så småningom längre uppåt fjället i talkskog, där även morska stammar markera åldringarnas klass, omväxlande med träd av ungdomligare typ.

Slutligen nå vi björkbältet, men även där sträva tall och gran att följa med, till dess de duka under för vind och andra besvärigheter. Björkregionen är här med andra ord ej så utpräglad och "ren" som t. ex. i de jämtländska fjällen ofta är fallet.

Nu äro vi uppe på kalfjället, där det går ännu lättare att löpa i den höga luften, särskilt som slutningen nu blir mera jämn och behaglig. I längre och kortare kryss nå vi snart Lill-Städjan, där den verkliga fjällbestigningen kan sägas taga sin början.

Forts. sid. 13.

TURISTSTUGAN / GRÄNSESÅSVÄLLEN Foto: L. H. Persson
Lilla bilden ovan. Vattnhämtning "I en tjänarinns skepnad" (Kronojägare P) Foto: Erik Geete.

Forts. på skidor i...

Här är det lönlöst att fortsätta på skidor...

Här är det lönlöst att fortsätta på skidor. De lämnas därför nedstuckna i snön, och vi fortsätta uppför branterna med hjälp av enbart stavarna. Lill-Städjan utgör den mindre "puckeln" på fjället. Storstädjan är högsta toppen.

Den senare nå vi redan efter halvan timmes ej forcerad färd — alltså en lagom avpassad morgongymnastik. Däruppe — 1131 meter över havet — blåste friska vindar, som vi förut knappast känt något av. Det var därför med synnerligt välbehag man iförde sig sin medförda skinnrock.

Dessa plagg hade medtagits endast på "de äldstes" välvisa råd, ty vem tänker eljest i vårsolens glans nere "på jorden", att det kan blåsa kallt på en liten fjälltopp några hundra meter högre upp i luften.

Den mångomskrivna och förvisso betagande utsikten från Städjans topp underlåter jag denna gång helt och hållet att söka beskriva. För ingen av oss var Städjan någon ny bekantskap, men för mig var det dock nära nog på dagen 21 år, sedan jag första gången vintertid hemsökte detta fjäll (mitt skriftliga intyg härpå finnes intaget i "På Skidor" 1906—07).

Vi stannade nu så länge, att vi hunno se oss någorlunda mätta, varefter det inte dröjde lång stund innan vi, "skrinande" utför de värsta branterna, åter kunde binda skidorna på fötterna.

En härlig nedfärd vidtog nu. I långa kryss och bukter sökte vi på allt sätt "förlänga" fjällslutningen. Ty poängen i en fjällbestigning är dock, om uttrycket tillåtes, just ned-stigningen

eller nedfarten, om den nota bene, som här var fallet, tillåter skidornas obehindrade användande (den långa susningen ned från t.ex. Blåhammarfjället i prima före glömmar man ej så lätt!)

Alltför snart stodo vi dock nere vid de första björkarna, men tråkigt blev det inte sedan heller. Dock måste ju en större försiktighet iakttagas, då skogen börjar tättna. Ty att åka med en bruten skida hör inte till de ädlare nöjena. Och jag vet av erfarenhet, att en dylik situation med naturnödvändighet hos mången framkallar bl. a. fula ord, som ej alls gå i stil med naturens fridfulla stämning, allra minst under påskhelgen.

Nu skedde lyckligtvis ingen olycka, och sålunda ljödo endast glada tillrop och vackra ord, när vi då och då skuro varandras banor. Med någon ringa inbördes tidsskillnad voro vi snart samlade vid stugans dörr, alla konstaterande en härlig nedfärd.

Den vid dylika strapatser vanliga "knäskälvan" saknade vi dock. Orsaken var, att skidföret i skogsbandet redan så pass tidigt på dagen försämrats, att farten på sistone blivit minst sagt mycket moderat.

Jag nämnde nyss att vägen upp tagit halvan timme i anspråk — ned gick det på en kvart. Och för att detta ej skall låta skrytsamt otroligt, må nämnas, att några yngre förmågor, vilka ungefär samtidigt med oss gjorde färd, påstodo sig ha fullbordat störtlöpningen på fem minuter!

Avståndet från toppen till fåbodvallen torde kunna sättas till tre kilometer.

Vi hade nu fått lagom apit till den snart redda heldags-måltiden, vilken också begicks med glädje och allvar.

Under de närmast följande timmarna var det onödigt att tänka på skidlöpning, men tiden gick ändå, omväxlande i solskenet utanför stugan samt i trevligt lag inomhus. Mot kvällningen funno vi stugan för trång och arrangerade en utflykt på "kvällsspeket" (speka = frysa, spekt = frusen, vanliga norska låneord).

En rätt intensiv tävlingslöpning avslutade dagen, men tyvärr har protokollet från densamma förkommit! På kvällen strax före kojdays avvek vår vän S., som på grund av giltigt förfall tilläts bryta laget och återvända hem.

Vi övriga tre sovo ännu en natt i stugan och återvände först nästa morgon till Idre. Nu gick milen i rätt gott före på drygt en timme — bortfärden hade skam till sägandes dragit dubbla den tiden. Vi läto oss på hemvägen blott hejdas tvenne gånger. Första anledningen var en tjäderhöna mitt i vårt skidspår, d, v, s, av fågeln fanns endast kvar en större dunhöj och ett välskrapat skelett "nästan varmt ännu". En duvhök hade här varit framme och tagit sitt "påskalamm".

Den andra sensationen var av pinsammare, men tyvärr rätt vanlig art. Vi funno ett älgspår, som korsade vår väg endast några hundratel meter utanför själva kyrkbyn. Det tråkiga med detta älgspår var att detsamma följdes av två jämnlöpande hundspår.

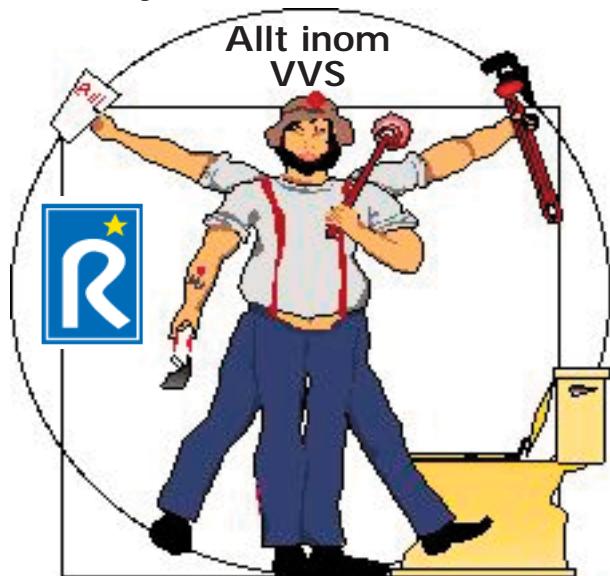
Vi er-foro sedermera, att folk i byn även hört drevet, men ingen hade kunnat igenkänna eller ännu mindre infånga någon av de förföljande hundarna. Spåren voro nu för gamla för att åtgöra något i saken, men nog önskade vi samtliga att ha fått ett "samtal" med de ansvarlösa ägarna till dessa okynnes räcker.

Det är emellertid — dess värre — ej första gången dylikt djurplågeri ägt rum i dessa trakter.

Forts. sid 14.

Harryssons Rörservice

Allt inom
VVS

Din närmaste fackman inom
VVS

Välutrustad servicebil

Mobil: 070-5460477
Byvägen 9 • 790 91 IDRE

Timmerjättar i idreskogarna
Foto: Erik Geete

Forts. på skidor i...

Vid tinget gingo sålunda helt nyligen ett par hundägare fast för en liknande bravad.

Men många gå fria. Älgjakt på värskararen är som bekant bland det grymmaste som nära nog kan tänkas.

Under det långvariga och hetsiga förföljandet brukar både skinn och kött vid den hårda skarens genomtrampning formligen slitas av benen på det arma högdjuret, som slutligen blir ett lätt byte för de mera lättfotade hundarna — eller skidlöparen.

Skulle en sålunda hetsad älg undkomma förföljarna går den dock oftast en plågsam död tillmötes på grund av sitt lemlästade tillstånd.

— Jag har gjort denna avvikelse från det egentliga ämnet för att ge några exempel på, vad naturen har att visa iakttagaren ännu i tider, då upplysningen, enligt allt vackert tal, borde vara så hög, att något dylikt vore omöjligt.

Framkomna till Idre begagnade vi väntetiden före bussens avgång till att bese samhället.

Den största sevärdheten för tillfället var kanske arbetet med uppförande av en ny bro över Dalälven. Bron blir en modern och av behovet synnerligen påkallad ersättare till den låt oss säga urmodiga färjeförbindelsen mellan stränderna på vägen Särna—Idre —Norge.

Så togo vi Särnabor farväl av männen från Idre med tack för gott "lag" och åntrade bussen, som på den visserligen vackra, men ack så backiga och krokiga samt därtill nu särskilt "värguppiga" vägen förde oss åter hemåt.

Som avslutning på dessa rader vågar jag i all enkelhet framhålla, att en fjällfärd till Dalarna bör ge behållning åt den ej alltför krasne. För den, som vill leva lugnt någon tid och "slippa telefon", anser jag mig på goda grunder kunna rekommendera Grängesåsvallen med ty åtföljande bestigning av Stådjan.

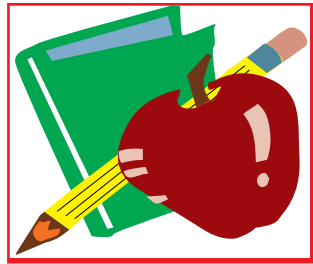
Inom Idre har man ju även andra möjligheter att välja på. Storvätteshogna är sålunda Dalarnes högsta fjäll, och invid norska gränsen givas flera fall till längre och kortare färder.

Inom Särna är vidare Fulu-fjället värt att pröva vintertid.

Det storslagna Njupeskärs vattenfall i fjällets branter ger lön för mödan. Och redan de allra sydligaste dalafjällen, i Lima och Transtrands socknar, ha mycket att bjuda skidlöparen.

Att "konkurrera.. med exempelvis de jämtländska fjällvidderna går som sagt måhända ej.

Dalarnes fjäll äro skapade i mindre skala, vilken dock enligt mitt förmenande är så pass väl tilltagen, att den bör kunna locka till ett besök eller allra minst en besiktning — per järnväg. □

Nytt hopp för System i Idre

Källa: FK-090820

Systembolaget är ett statligt monopolföretag med uppdrag som kräver en speciell service.

I Idre och Särna fungerar inte den servicen längre sedan Systembolaget försämrat servicen till sina ombud i norra Dalarna.

Nu väcks förhoppningen om en lösning för Idre då Systembolagets etableringsansvarige kommer till Idre för att på plats träffa kommun och näringslivsförträdare.

RIKTLINJER

- Man kan säga att vi har riktlinjer snarare än regler när det gäller butiksetableringar och en sådan är att det ska finnas ett Systembolag i varje kommun. I och med butiken i Älvdalen så uppfyller vi det kravet gällande Älvdalens kommun. Även befolkningsunderlaget spelar en viktig roll för om det ska finnas fler butiker i kommunen, förklarar Håkan Johansson från Systembolaget.

Det som gör att Idre kan få en egen systembutik är att Systembolagets service inte fungerar för en ort med så mycket besökare som Idre har. I dag hinner gästerna lämna Idre och Särna innan de beställda systemarorna hinner anlända.

Kampen för att Idre ska få ett eget Systembolag får nu även ett visst stöd av Systembolagets nye VD Magdalena Gerger.

I ett brev till en av många kritiker påtalar Gerger att Systembolagets underlag för etableringar tar i alltför låg grad hänsyn till den stora turismen i Idreområdet. Gerger lovar därför att hon kommer att se över underlaget för etableringar enligt det uppdrag som Systembolaget har.

- Utifrån det arbetet kommer vi att ha en fortsatt dialog med Älvdalens kommun, skriver Magdalena Gerger.

Smått & Gott

FRÅN ORT Å STÄLLE

Nyheter och information

Problematiken i dag är Systembolagets bristande service och förlängning av leveranstider.

I våra städer finns ett flertal butiker att välja mellan, ofta på gångavstånd för de boende. Mindre orter än Idre har Sytembolag. Systembolaget satsar t.ex. stort på att utveckla butiken i Vingåker som är en betydligt mindre ort än Idre om man räknar samman bosatta, säsongarbetare samt turister.

Den bristfälliga servicen som gör att den som beställer systemvaror en måndag får vänta till på torsdag för leverans.

Gerger försvara förändringen av ombudshanteringen genom att trycka på värdet av att kunna beställa från hela sortimentet. Något som ändå visat sig ej fungera trots leveranstider på upp till sex dagar!

Den som beställer på onsdag efter klockan elva får vänta till nästa tisdag efter klockan 16 på sin beställning.

Gerger har även en annan förklaring till att idreborna inte längre kan få sin beställning från plocklagret i Älvdalen genom att hänvisa till att butiken i Älvdalen byggs om. En ombyggnad som för övrigt ännu ej inletts.

Andra inom Systembolaget har hävdats att orsaken är icke fungerande kassarutiner för att låta Älvdalen fortsätta som plocklager i väntan på att den nya butiken i Älvdalen står färdig.

Magdalena Gerger påtalar exemplet ovan på beställning måndag och leverans torsdag nu är förbättrad, men det gäller bara om beställningen sker före klockan elva på måndagsförmiddagen. □

Storsatsning på Shellmacken i Idre

FK okt-09

När OK-Q8 och den lokala bilverkstaden av olika orsaker försvann från Idre så satsar Emil Henning på att bygga ut Shellmacken i Idre.

Det blir en ny butiksdel en bilverkstad.

-Den nya butiken och verkstaden skall förhoppningsvis stå klar till jul, säger Emil Henning

Det är snart ett år sedan som Emil tog över Shell i Idre efter Jan-Erik Söderqvist. Sedan dess har OK-Q8 monterat ner sina pumpar i Idre, liksom på många andra orter på landsbygden. Dessutom har även ortens bilverkstad slagit igen.

Något som skapat problem med servicen i Idre.

- När det gäller bilverkstaden så har Emil redan anställt en utbildad bilmekaniker och kommer att kunna erbjuda riktig bra verkstadsservice. Man har även redan inlett ombyggnad av den gamla verkstadsdelen. Man kommer även att höja taket på verkstadsdelen för att få plats med en modern billyft som ersätter den gamla lite primitiva smörjgropen, säger Emil.

Den verkligt stora nybyggnationen blir dock själva butiksdel.

- Nu river vi hela den gamla butiksdel och bygger upp en helt ny butik. Det blir en så kallad Select-butik, förklarar Emil.

Nu i höst kommer vi att tömma den gamla butiksdel och flytta in i en tillfällig baracklösning. - fortsätter Emil.

Det är byggföretaget Älvdalsgruppen som fått uppdraget att bygga den nya bensinmacken i Idre. Nybyggnationen är budgeterad till 3 miljoner kronor och jag har glädjande nog fått stöd av länsstyrelsen i den här satsningen, säger Emil.

Lagom till jul kommer Idre åter att ha en modern bensinmack med en utvecklad butiksdel och fungerande bilverkstad. □

Välkommen till din konsumbutik!

Lägre priser!
Dessutom
återbäring!

KONSUM NORRA DALARNA
SÄRNA • IDRE

Det mesta av det bästa • Välkomna

Alltid aktuell - säsongsanpassade råvaror

Alltid färsk frukt och grönsaker

IDREBUTIKEN
ÄR OMBUD FÖR:
•Systembolaget •Apotek
•Lotter •Post

SÄRNA ÄR OMBUD FÖR:
•Post

Välkommen till butikerna
som erbjuder:
Fullservice

Vi har inte låtit snabbköpsprincipen slå fullt ut i våra moderna butiker. Här finns alltid kunnig och vänlig personal som gör sitt bästa för att ta hand om dig.

Färsk frukt och grönt

Trots de långa transporterna hit upp till fjällvärlden, har vi satt en ära i att visa upp snygga montrar med de friskaste och härligaste frukter och grönsaker.

Kött, fisk och delikatesser

Vår väl sorterade charkdisk innehåller mycket gott att botanisera bland. Naturligtvis erbjuder vi lokala specialiteter som älg, ren och fjällröding m.m.

Inte bara livsmedel

Här hittar du det mesta för hushållet på ett och samma ställe!

Öppettider:

IDRE:	v.6-16
Mån-fred 9-19	9-19
Lördag 9-18	9-19
Söndag 12-18	12-19

SÄRNA:	v.6-16
Mån-fred 9-18	Mån-Tor 9-18
	Fred 9-19
Lördag 9-14	9-17
Söndag Stängt	11-17

Välkommen!

Välkommen in till oss

Naturligtvis är vi snälla mot plånboken också!

Det byggs för fullt i Idre

Källa. FK

Det byggs och byggs om en hel del.

- skulle tro att det till stor del är en ROT-bidrags effekt, säger statsarkitekten Tomas Johnsson.

Älvdalens två byggnadsinspektörer Ola Strand och Lars Norin har fått in betydligt fler bygglovs ansökningar än ifjol för den norra kommundelen.

- Här uppe i den norra kommundelen har vi ökat från 140 till 160 ansökningar i år, jämfört med förra året, summerar Ola Strand.

- Det handlar om allt från nyproduktion till ombyggnationer, fortsätter Ola.

Ett intressant område som nu kommit igång på allvar är Idre Fjälltomter. Där är redan tre bygglov klara.

- Hela 19 tomter är sålda och två hus är redan under byggnad, säger Sickan Holmgren, som jobbar med Idre Fjälltomter.

Idre Fjälltomter blev ett år försenat pga. överklagande från Idre Himmelfjäll som gjorde att det blev det södra tomtområdet istället för det norra som blev först att börja säljas.

- Nu säljer vi klart det här området med 35 tomter. Sedan fortsätter vi

med de 33 tomterna på det norra området, förklarar Sickan. Vatten och avlopp har redan dragits fram till området.

- Vi arbetar nu med att göra vägar bra med ordentliga diken och grusa dem, säger Sickan.

- Flera fastighetsägare på Idre Fjäll passar på utnyttja de gamla planbestämmelserna fullt ut. Den gamla byggnadsplanen gav möjlighet att bygga större fritidshus än vad de då valde att göra när de byggde nytt. Nu är det flera som väljer att bygga till en våning. Detta för att passa på att utnyttja byggrätten optimalt, förklarar Thomas Johnsson.

En mycket viktig detalj för hela utvecklingen av området runt Idre Fjäll är att det nu äntligen finns ett beslut i planberedningen för den tänkta förbindelsen som ska koppla ihop Idre Fjäll med Idre Fjälltomter och Himmelfjäll.

- Det är viktigt att den förbindelsen av de olika områdena kommer in i den kommande nya byggplanen. Då kan alla aktörer i området känna en planeringstrygghet. Det vi inom kommunen nu gör är att rita in ett område där man kan bygga en eventuell lift i framtiden, förklarar Tomas Johnsson.

Det område som just den förbindelseliftens ritas in på ligger på gränsen mellan Idre Fjälls fastighet och Sveaskogs.

Foto: Idre Fjälltomter

- Kommunen kommer inte att stå för någon lift, men vi ritat nu in ett lämpligt område för den liften. Något som säkert välkomnats av berörda parter, säger Tomas Johnsson.

Fjällbäckens tomtområde i Idre som marknadsförs av Idre Fjälltomter ligger mycket naturskönt.

Fjällbäckens tomtområde t.ex. ligger 640 m ö h, med Idre Fjäll inom bekvämt räckhåll.

Fjällbäckens tomtområde ligger efter vägen upp mot Idre Fjäll (Avstånd Idre Fjäll; 4,5 km) och är omgivet av sevärdheter och vildmark, med goda möjligheter till friluftsliv och aktiviteter.

Välkomna till Grövelsjöns Fjällstation

Svenska Turistföreningens sydligaste fjällstation.

Här blandas gamla traditioner och gemytlig miljö med nya fräscha grepp.

Här slutar bilvägen och fjällederna tar vid. Fjällstationen är ett givet utflyktsmål för dig som besöker Grövelsjön.

RESTAURANG OCH CAFÉ

Vår restaurang med Slow Food inriktning har en mäktig utsikt över de norska fjällen.

Ät buffé, à la carte eller ta en fikapaus med kaffe och ekologiska våfflor.

SPA

Unna Er en lugn stund med en av våra sköna behandlingar. - Må gott och ladda nya krafter!

BUTIK

Välsorterat sortiment av friluftskläder och utrustning. Allt vad du behöver för fjällturen. Livsmedel, tidningar, hantverk och souvenirer.

UTHYRNING

Välsorterad uthyrning av friluftsutrustning till vettiga priser. Här finns allt som behövs för fjällveckan.

GUIDADE VANDRINGAR - TEMAVECKOR

Hela sommarsäsongen anordnas turer med färdledare och olika temaveckor. Ring eller besök vår hemsida för information.

www.stfgrovelsjon.com

GRÖVELSJÖN
GRÖVELSJÖNS FJÄLLSTATION

Grövelsjöns Fjällstation information och bokningstelefon: 0253-59 68 80

Foto: Idre Golf & Spa

Golfprojektet i Idre förverkligas

Källa: FK

I sommar har skogsmaskiner och grävskopor arbetat för fullt med det nya golfhotellsprojektet och det blivande tomt och golfområdet vid Idre Golfbana.

Idre Golf Ski & Spa är som bekant namnet på ett av de stora projekt som är på gång i Idre.

Älvdalens kommun har köpt in marken som fritidstomterna ska styckas av och säljas. Marken som ska bli golfbana kommer kommunen att arrendera ut till golfprojektet.

De blivande tomterna samt de nya golfhålarna har märkts ut.

Försäljningen av tomterna kommer igång nu i oktober, så nu kan vi gå vidare med byggandet av hotellet och de nio nya hålen, säger Mats Johnsson på AB Idre Golf & Spa.

Tomtförsäljnings intäkterna är en viktig del för att kunna klara den inledande finansieringen av hela projektet.

En avverkning av skog har skett i ett samarbete med kommunen.

Den skog som tas ned på de blivande vägarna och tomterna äger AB Idre Golf & Spa, medan kommunen får den skog som avverkas på de blivande golfhålarna och i de parkområden som skapas, förklarar Mats.

Kommunen har under sommaren dragit fram vatten och avlopp till tomterna och vi kommer att sälja tomterna med kommunalt vatten och avlopp. Vilket gör det enklare för de blivande fritidshusägarna än med en samfällighet, säger Mats.

Det handlar samantaget om runt 100 tomter fördelade på tre etapper. De nio nya golfhålarna kommer att gå igenom det nya tomtområdet så blir minst sagt ett verkligt golfnära boende med vacker utsikt över fjällvärlden

Himmelfjäll större än Idre Fjäll

Källa: FK sept-09

Himmelfjäll ska bli en skidläggning större än Idre Fjäll! Sakta men säkert förverkligas projektet Himmelfjäll enligt Staffan Darning, ansvarig för Himmelfjällsprojektet.

Som vi berättat tidigare så planeras sedan länge jätteanläggningen Himmelfjäll intill Idre Fjäll. Nu har de första tomterna prickats ut, en väg dragits fram samt den första slalombacken röjts.

- Vi vill visa upp den första etappen även om det mesta återstår, säger Staffan Darning ansvarig för Himmelfjällsprojektet.

- Vägen är till exempel provisorisk. I vår ska den grävas upp igen för att vi ska kunna dra fram vatten och avlopp, därför är den än så länge bara provisorisk men den ska kunna fungera när snön kommer och det blir vinterväg, förklarar Staffan.

Skogen har gallrats, men fortfarande står det gott om träd kvar.

- Tomtägarna skall ges möjlighet att själv välja vilka träd som ska sparas respektive tas bort, förklarade Staffan.

Gallringen i skogen har gett fin utsikt och Idre Fjäll några kilometer bort syns tydligt.

FAKTA HIMMELFJÄLL

År 1983 antog Älvdalens Kommun en översiktlig markdispositionsplan för Dalafjällen - ett område där Idre Himmelfjäll är beläget.

Planen anger ramar för den planmässiga utvecklingen inom primära rekreationsområdet "Dalafjällen".

Himmelfjäll (Hemmeråsen) är ett av de områden där Älvdalens kommun främjar en positiv utveckling av turism. Det innebär att kommunens målsättning är att medverka till en stark turistisk utveckling genom att aktivt medverka till att pågående/planerade exploateringar för fritidsboende och aktiviteter inom planlagda områden fullföljs.

År 1992 antog Kommunfullmäktige en fördjupad översiktsplan för Idre Himmelfjäll (Hemmeråsen).

1993 skapades en gemensam deklaration om Älvdalen Kommuns Fjällvärld. "Idre Deklarationen" upprättades och regeringen gav tillåtelse till att naturreservatet upphävdes och att "en utbyggnad får ske efter detaljplanläggning".

Översiktsplanen ger riktlinjer för detaljplanering och därmed byggrätter för en utbyggnad av en turistanläggning med fullservice för vinter- och sommarturism. Planen anger en möjlig utbyggnad av en centralanläggning med hotell samt bebyggelseområden för fritidsbebyggelse med möjlighet till varierande byggnadssätt. Totalt ger översiktsplanen utrymme för ca 10 000 bäddar i hotell och stugbyar.

Detaljplanläggningen påbörjades 2007 och pågår för fullt.

Idre Himmelfjäll är en nyligen påbörjad åretrunddestination som är belägen cirka fyra kilometer från Idre samhälle.

Anläggningen kommer att vara granne med Idre Fjälls turistanläggning som i dag är den tredje största fjällanläggningen i Sverige.

Området kring Idre Himmelfjäll speglas av den svenska fjällnaturen med Stådjan och Nipfjället i blickfånget. Här märks även samekulturen med Idre sameby samt naturliga vandringsleder för renar i nära anslutning.

Idre Himmelfjälls koncept är ett sammanhållet aktivitetsområde med gångavstånd mellan boende och aktiviteter. Behovet av bil ska minska eller helt falla bort. Tanken är att gästerna enkelt ska kunna ta sig ut till pister, golfbana, fiskeplatser, vandringsleder och längdskidspår, direkt från stugan eller hotellet - Ski in - Ski out.

Idre Himmelfjälls naturliga förutsättningar är speciellt lämpliga för familjer. Här kommer att finnas bra möjligheter för skidåkning i gröna, blå och röda nedfarter i varierad terräng.

Idre Himmelfjäll kommer att anpassas i alla delar till den mycket speciella omgivningen, från byggnadsmaterial och arkitektur till energiförsörjning och kommunikationer.

Idre Himmelfjäll ska erbjuda tillgänglighet i alla led - året runt. Från det att man bokar sin resa tills man lämnar in nyckeln till stugan. Det gör att behovet av bil ska minska eller helt falla bort under vistelsen.

På Idre Himmelfjäll ska det vara enkelt att äta mat, enkelt att vara

med på aktiviteter, enkelt att ta sig ut i pisten, enkelt att ta sig till golfbanan etc.

Allt ska vara tillgängligt - 365 dagar om året. Det gör att gästerna får tid tillsammans. Regionen är ett av Sveriges bäst tillgängliga fjällområden med 4-6 timmars bilväg från Stockholm, Västerås, Örebro och Karlstad.

Naturen och den svenska vildmarken skall hela tiden närvarande hos Idre Himmelfjäll.

Gästerna skall kunna njuta av upplevelser i en fantastisk natur och vildmark.

Den direkta kopplingen till Stådjan och Nipfjället ger gästerna en unik vistelse i orörd svensk natur. Den unika naturen är en av Idreregionens största konkurrensfördelar gentemot andra områden i Sverige och världen.

Idre Himmelfjäll ska erbjuda både "naturliga" och aktivt uppbyggda aktiviteter - året runt. Allt från byggnadsmaterial och arkitektur till energiförsörjning och kommunikationer ska fungera i samklang med den känsliga fjällmiljön.

Liftrar och pister

Idre Himmelfjäll kommer att kunna erbjuda ett komplett lift- och pistsystem som är anpassat för huvudmålgruppen familjer. När anläggningen är fullt utbyggd erbjuds cirka 15 liftrar och 30 nedfarter. Idre Himmelfjälls naturliga förutsättningar är speciellt lämpliga för familjer. Här kommer att finnas bra möjligheter att erbjuda skidåkning i gröna, blå och röda nedfarter i varierad terräng.

De flesta av liftarna från dalstationerna byggs som stolliftrar. Det innebär snabba liftrar med hög kapacitet. Gästerna får också stor valfrihet vad gäller val av nedfarter samt tillgänglighet året runt.

Barn- och förbindelseliftrar byggs som släpliftrar liksom liftarna på toppen av fjället eftersom dessa är mindre känsliga för vind.

Samtliga bostäder, parkeringar och serviceanläggningar får tillgång till den alpina skidåkning via principen Ski in - Ski out.

Vackrare miljöer väntar tätorterna på båda sidor riksgränsen

Källa: Fk

Entusiasm, kunskap, miljöarbete ska nu ge vackra och attraktivare tätortsmiljöer. Flera kommuner på båda sidan riksgränsen har enats om att byta erfarenheter och samla kunskap i projektform för attraktivare stadsmiljöer, det genom projektet Scandinavian Heartlands. Den första träffen skedde i Särna i somras.

INTERREG

www.interreg-sverige-norge.com

- Det handlar om ett interreg projekt med fyra olika områden, förklarar projektledaren Jakob Ebner. Attraktivare tätorter är ett av fyra områden. De tre övriga handlar om småskalig energi, livsstilsboende och service.

Älvdalens kommun är en av kommunerna som är med i projektet som pågår fram till april 2011.

I Särna finns en aktiv grupp som jobbar med utveckling av samhället. - Det här var oerhört inspirerande, intressant och roligt att få vara med om det här, säger Kerstin Halvarsson.

- Vi har många tankar och idéer och här finns så väldigt mycket vi kan göra, fortsätter Kerstin.

Större summor pengar finns det inte för att förverkliga idéerna tyvärr, däremot finns det mycket kompetens i projektet som kan hjälpa till med att utveckla förslag och tankar som kommer fram under arbetets gång, sätta dem på pränt och kanske skissa på långsiktiga lösningar. Lotta Hernek jobbar som designer och har tidigare bott i Idre, var med i Särna för dela med sig av sin kunskap.

- Särnaborna sitter på en verklig skatt, men som alltid är det lätt att bli hemmablind, konstaterade Lotta.

Nu får särnaborna och Kerstin en chans att få hjälp med att ta fram förslag som kan skapa ett attraktivare Särna.

FAKTA Scandinavian Heartland

För att vara mer exakt ska sägas att Scandinavian Heartland är ett så kallat Interregprojekt och det leds av två parter; länsstyrelsen Dalarna och Regionrådet för Fjellregionen. Det startade den 1 juni 2008 och pågår till den 31 maj 2011.

Förutom Mora ingår kommunerna Älvdalen, Rättvik, Leksand, Gagnef och Malung-Sälen i den svenska grupperingen och på den norska sidan omfattas hela Hedmarks fylke.

FAKTA

Interreg Sverige-Norge

Interregprogrammet stödjer projektverksamhet mellan Sverige och Norge för att stärka regionens attraktivitet och konkurrenskraft. Området sträcker sig på båda sidor om riksgränsen från nordligaste Jämtland/Trøndelag till Västra Götalandsregionen och (Fyrbodalområdet)/Østfold fylke i söder.

Programmets innehåll

Programmet ska stärka innovativa projekt, kunskapshöjning och konkurrenskraft inom näringsliv, teknik och samhällsutveckling. Den attraktiva livsmiljön ska förstärkas genom att skapa en region där människor vill bo, verka och vistas.

Stöd kan utgå till föreningar, utbildningsanordnare, lokala utvecklings- och bygdeutvecklingsgrupper, social ekonomi, kulturinstitutioner, bransch- och intresseorganisationer, folkbildningens organisationer, kommuner, landsting, fylkeskommuner, statliga myndigheter och andra offentliga organisationer.

Gränslöst samarbete

Sverige-Norge programmet ingår områdena ekonomisk tillväxt och attraktiv livsmiljö. En eller flera insatser i ett prioriterat område kan ingå i projektet.

EKONOMISK TILLVÄXT

- Insatser mot gränshinder
- Insatser för utveckling av företag, branscher och entreprenörskap
- Insatser för kompetensutveckling och FoU
- Insatser för infrastruktur

ATTRAKTIV LIVSMILJÖ

- Insatser för stads- och landsbygdsutveckling
- Insatser för folkhälsa
- Insatser för kultur och kreativitet
- Insatser för hushållning med naturresurser

Foto: Älvdalens Kommun

Toppen i vårt vackra fjällrike

Många av oss Kringelfjordsbor kan glädjas åt utsikten mot Städjan. En fantastisk vy där fjord och fjäll spellar upp sitt föränderliga och vackra skådespel - året om.

Naturligtvis har alla årstider sin charm, men frågan är om inte hösten är den vackraste.

Från Långfjället ser man i gott väder det pampiga norska fjället Rendalsölen.

Foto: Idre Turism

Här i Fjällriket i Älvdalens kommun och Särna kyrkby, Idre kyrkby och andra fjällbyar, som Grövelsjön, Storsättern, Flötningen och Drevdagen är det aldrig långt till broderlandet Norge.

Gemensamt har man som kännetecken en orörd fjällmiljö med samisk och norsk kulturhistorisk påverkan.

Från Älvdalen i söder till Grövelsjön i norr väntar mer än 7000 km² riktig vildmark.

Efter åtta mils resa norrut genom sjumilaskogen från Älvdalen kommer man till Särna, där du på skogsmuseet Lomkällan kan bekanta dig med forna tiders skogsbruk. Särna tillhör inte bara fjällriket, utan i minst lika hög grad skogsriket.

Utför Idrefjälls och Fjätervålens sluttningar kan du släppa loss på skidor. Eller varför inte en stärkande vistelse i vackra Grövesjöfjällen?

Här i Fjällriket kan du när som helst stöta på en fritt strövande ren.

Hedmark på andra sidan riksgränsen är t.ex. Scandinaviens rentätaste område. Att kunna dricka ur bäcken, fylla lungorna med ren luft, fånga en harr på lunchen, se ut över orörda vidder, det är en god livsmiljö.

Vårt område har begåvats med miljökväligheter, långt utöver det vanliga!

SÄRNAFFÄRN

**Välkommen till det
"LILLA VARUHUSET"
i Särna - mitt i byn**
(fd. Språngs)

HÄR HITTAR DU bl.a:

Järnvaror • Färg • Tapeter • Vitvaror • Fiskeutrustning/kort • Kartor • Leksaker • Hålsokost • Sodastream • Återförsäljare för Garmin produkter och tillbehör och mycket mer.

**Vi är även ombud för:
SYSTEMBOLAGET och SWEDBANK**

Swedbank
UTTAG & INSÄTTNING

Särnaffärn • Särnavägen 33 • 0253-104 30

Foto: T. Nordström / G. Forsslund

Kantareller på Kalfjället

Källa: TT

Min familj har under alla år saknat möjligheterna att plocka kantareller i Kringelfjorden med omnejd. Det har inte gått att hitta, vare sig gula eller höstkantareller. Ingen av de bland ortsbefolkningen jag pratat med har heller hört talas om att de skulle finnas kantareller här uppe.

Nu kanske växthuseffekten ändrar på detta under snar framtid.

Två forskare från Umeå universitet har nämligen gjort en oväntad upptäckt vid en växt inventering på fjället Getryggen i Jämtland.

Man hittade kantareller! Fyndplatsen ligger på 1400 meters höjd, alltså långt över trädgränsen som går vid ca 850-900 meter. Förklaringen ligger förmodligen i klimatförändringar – varmare väder gör att nya arter flyttar allt längre upp i fjällvärlden.

Fyndet av kantarellerna låter ju i sig positivt men det innebär också att de lägre fjällen förbuskas och trädgränsen flyttas fram. Här ligger tyvärr många av våra lågfjäll i farozonen inte minst Fulufjället som är ett populärt turistmål.

I stockholmstrakten märker vi att nya arter av små blod sugande flygfän dykt upp och gjort livet surt på många altaner. Faktum är att vi upplevde insektsplågan mindre besvärande i Kringelfjorden än hemma, detta trots att det i år fanns mer insekter i Kringelfjorden än på länge.

Vi får hoppas att de värsta plågoandarna, fästingarna inte tar sig upp i fjällvärlden bara.

En helg i Stockholms skärgård kan bjuda på mycket infekterande och långsamt läkande sår efter utplockade fästingar. Som mest har jag fått plocka bort tretton fästingar. Betten ger irriterande infektioner som tar minst ett par veckor att läka ut.

Kantarellen fick inte bli landskapssvamp.

Källa: DN

Text: pelle Holmberg, svampkännare.

När varje landskap här i Sverige för drygt tio år sedan tilldelades varsin sorts svamp kom man fram till att kantarellen inte kunde ges till någon av provinserna. Denna vackra svamp, med ett aprikosfärgat yttre, grenade åsar och gulvitt mjukt kött, borde i stället anses som vår nationalsvamp.

Och nog var det en riktig bedömning. Kantarellen (*Cantharellus cibarius*) är utan tveivel vår mest plockade och älskade svamp. Dessutom har den en vid geografisk spridning. Den växer i hela landet, undantaget Norrlands inland. Till och med i fjällens björkskogar kan man finna den.

Björk är för övrigt ett av de träd som kantarellen samexisterar med - gran, tall, ek och bok är andra. Dock lever den inte i symbios med en. Så det där med enebacken i sången stämmer inte.

Finner man nästan helt vita kantareller är det troligen en albiniform man stött på. Hittar man några med kraftig pluggliknade fot och blekgul till vitaktig hatt handlar det däremot om blek kantarell, en egen art som förekommer i Götaland och en bit upp i Svealand. Den smakar i stort sett likadant och lika gott som den vanliga kantarellen.

Kantareller tillhör våra mest långsammväxande sorter och kräver förstås regn för att ge sig till känna. Första veckan är exemplaren knappt synliga, andra veckan som femtioöringar, tredje som enkronor och fjärde som femkronor lyder en vettig tumregel.

Varför kantarellen blivit så enastående populär har säkert flera förklaringar.

Förutom dess stora utbredning har den också en lång säsong, under goda år från slutet av juni till början av vintern. En annan fördel är att den mycket sällan angrips av insektslarver.

Ytterligare en god egenskap är att kantarellen svårligen sammanblandas med andra sorter. De möjliga förväxlingsarterna är antingen ätliga, som ängsvaxingen eller ofarliga, som narkantarellen.

Det absolut vanligaste tillagningssättet av kantarell i Sverige är smörstekning. Många saltar den bara och anser till och med att peppar stör grundsmaken. Och visst smakar det gott med en sådan enkel tillagning, till exempel på rostat bröd eller till en mör bit kött, men både chili, svartpeppar, som båda har en påtaglig fruktighet, passar utmärkt ihop med kantarell.

En annan vanlig och förträfflig metod är att man gör en gräddstuvning och serverar den till fisk, kött eller på rostat bröd. Lämpliga konserveringsmetoder är infrysning och inläggning i ättikslag. Torkning ger tyvärr beska kantareller.

Smaken av kantarell är inte så fylig och dunkel som hos många andra sorters svamp, utan mer fruktig och distinkt. Doften brukar liknas vid torkad aprikos eller plommon. Och det ligger något i det.

Men även wettextraktor och lukten från en solariesolbränna har använts som liknelse.

Uppskattningen av kantareller tycks hos oss ha uppkommit mot slutet av 1800-talet för att bara öka under 1900-talet. Högst värderad i dag är svampen i Norge, Sverige och Finland.

Bara man kommer till Danmark är intresset mer ljumt och längre ner i Europa svalnar detta än mer. Där är det inte minst sopparna som anses vara mest delikata. Men likväl återfinns på kontinenten rätt många recept med kantareller. De kombineras med kyckling, fläsk, biff och med ägg, kokta eller förlorade.

I Frankrike anses "les giroles" passa extra bra tillsammans vitt bourgogne-vin. Även i England uppskattas den av kännare och går under namnet chanterelle eller egg mushroom - äggsvamp. Även i Japan gillas den. Där kallas den lämpligt nog för aprikossvamp.

Redan som liten pilt var Pelle Holmberg en glad svampplockare.

Han följde gärna med sina föräldrar och bröder till skogen och fick snart smeknamnet "Plockelin" för sitt idoga intresse för bär, växter och svamp.

Vassbogruvan kanske återuppstår

Källa: DD

När jag och min familj kom upp till Kringelfjorden 1980 så gick det nästan dagligen långträdare med malm från Vassbogruvan nordväst om Idre. Gruvan stängdes 1982.

Nu vill företaget Hansa Resources leta efter bly utanför Idre, i trakten kring gamla Vassbogruvan där man förr brutit just bly.

- Vi är intresserade av tre ställen, uppger Damian Brett, företagets vice vd.

Hansa Resources (tidigare First Fortune Sweden). Undersöker möjligheten att öppna Vassbogruvan igen. Hansa Resources är ett kanadensiskt företag som endast letar mineraler i Sverige.

Varför Sverige?

- Sverige har en fantastisk infrastruktur och en gruvlagstiftning som förenklar utforskningen av mineraler. Dessutom har Sverige en mycket lång gruvhistoria och befolkningen förstår oftast vinsterna med gruvbrytning, förklarar Damian Brett.

Söker undersökningstillstånd

Hansa Resources har fram till nu koncentrerat sig på Skellefteregionen och Västerbottens sk. guldlinje.

Men nu har Hansa Resources visat intresse även för norra Dalarna och ansöker nu om undersökningstillstånd på tre platser i området kring Vassbogruvan, som gav inte obetydliga mängder bly och även zink.

- Vassbogruvan var öppen från 1960 till 1982 och där bröt man 4,84 miljoner ton malm, berättar Jerry Hedström, tekniker vid Sveriges geologiska undersökning, SGU, mineralinformationskontor.

Intressant område

Han bekräftar att området är intressant ur brytningssynpunkt.

- Även i Sågliden finns en gammal fyndighet på bly och andra fyndigheter finns också i området. Det finns stora chanser att hitta mer bly och zink i hela fjällkedjan, från Vassbo till Laisvall vid Arjeplog.

Damian Brett tror att Hansa Resources kan hitta sådant som andra missat och hoppas få tillstånd att undersöka marken.

Miljöaspekter gör vägen till brytning lång.

- Det slutliga målet är att hitta något som är värt pengar om vi bryter det, säger han.

Men vägen till eventuellt ännu en blygruva i Vassbotrakten är lång, även om ingen invänder.

- Det finns många miljöaspekter och naturligtvis respekterar vi alla lagar, säger Damian Brett.

Länsstyrelsen Dalarna påpekar i ett yttrande till Bergsstaten att området berörs av Natura 20

Vassbogruvan i Idre bröts mellan 1960 och 1982 på främst zink och bly varvid sammanlagt 4,84 miljoner ton malm bröts och ett stort antal arbetstillfällen skapades.

IDRE Fjällens Sport

Skiduthyrning

**P
A
K
E
T
P
R
I
S**

ALPIN	Standard		1 dag	2 dagar	Vecka
carvingskida	Vuxen		195	320	665
		Junior	145	235	500
		Knatte	110	175	370
ALPIN	Lyx		1 dag	2 dagar	Vecka
avancerad skida	Vuxen		270	425	895
		Junior	215	345	730
LÄNGD	Standard		1 dag	2 dagar	Vecka
valln. fri skida	Vuxen		120	190	405
		Barn 0-15 år	110	165	335
LÄNGD	Lyx		1 dag	2 dagar	Vecka
valln. bar skida			180	285	600
turskida m stålkant			145	235	500
SNOWBOARD	Standard		1 dag	2 dagar	Vecka
	Vuxen		195	320	665
		Barn 0-15 år	145	235	500
MULTI	Standard		1 dag	2 dagar	Vecka
Byt fritt under veckan	Vuxen			495	995
		Junior		380	805

Familjepaket 2 vuxna, 1 barn tom 15 år 1540
2 vuxna, 2 barn tom 15 år 1865

Gäller veckohyra av standard, Lyxpkt = tillägg 300kr/person

YAMAHA

Hos oss kan Du hyra den nya generationen snöskotrar. Vi använder oss enbart av miljövänliga 4-taktsskotrar. Det ger Dig som kund en tystare och renare upplevelse i våra vackra fjäll.

I priserna ingår alltid 2 hjälmar per skoter samt ledkort. Alla priser är exklusive bensen!

Bokning & info:
070-942 03 08

SKOTERÄVENTYR
Hyrt snöskoter med eller utan pulka
hos oss

Idrefjällens Sport ligger mitt i Idre by - bekvämt på vänster sida innan du svänger upp mot Idre Fjäll. Du kan boka vårt utbud direkt från vår hemsida eller per telefon.

Standard

Lättakta carvingskidor som passar från nybörjare till medelgoda åkare.

Lyx

Prisvärt alternativ för den duktige åkaren. Passar även medelgoda åkare som vill testa det bästa på marknaden. Paketets värde från 6-10.000kr

Vallat & klart

Vi hyr ut längdskidor färdigvallade m fästtejp. Utmärkt för dig som vill träna utan att behöva valla.

Vuxen = fyllda 16 år
Junior = 8-15 år
Knatte = 0-7 år

Vandrarhem

Prisvärt boende med bästa tänkbara läge centralt i Idre by.

Passar utmärkt för grupper som vill ha ett samlat boende, men naturligtvis även för familjer och kamratgäng. Rymligt kök som är utrustat med kylskåp, frys, kaffebruggare, spis, mikroovågsugn och kabel-TV. Kabel-TV finns även på varje enskilt rum. Flera toaletter med duschar finns i korridoren. Boendet innefattar 8 st 2-6 bäddsrum med totalt 34 bäddar.

Pris: 100 kr per person/dygn.

Mot beställning kan ni hyra linnepaket för 80 kr/person och för er som vill avnjuta även de sista minuterna ute i den natursköna miljön, köp till avresestädning 150 kr/rum.

Boka nu!

0253-203 08

info@idrefjallenssport.se
www.idrefjallenssport.se

Från Milano till Särna

Hitintills har det mest varit Holländare som hittat upp till vårt område för att driva turistföretag.

Nu har det italienska paret och naturentusiasterna Barbara Pinto och Vitantonio Dell'Orto som lämnade Italien för att driva Länsmansgården i Särna.

Källa: DD sept-09

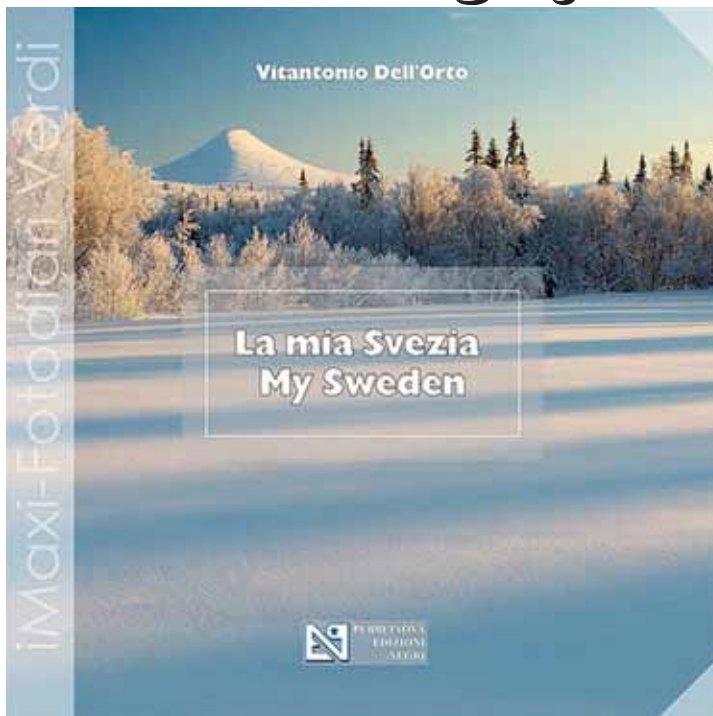
Man kan undra vad som får ett italienskt par från Milano att flytta till Särna?

- Visst är det äventyr, och visst kan det bli tufft, men vi kämpar hellre här i vackra Särna än i Italien!

Det säger naturfotografen Vitantonio Dell'Orto som tillsammans med sambon Barbara Pinto flyttat till Särna för att driva vandrарhemmet Länsmansgården i Särna.

Vitantonio och Barbara träffades 1998 och de bestämde sig nästan genast för att flytta från Milano till utlandsbygden. Paret hittade en gård åtta mil från Milano och bodde där i sju år, tills en golfbana byggdes strax intill gården, då fick de nog.

- Livet i Italien har förändrats mycket de senaste 15 åren, och då inte till det bättre.

Vi ville komma närmre naturen och få ett enkelt levnadssätt och livskvalite, berättar Vitantonio.

Sverige inte helt obekant

Efter att under flera år ha kuskat runt i Sverige så fastnade Vitantonio och Barbara till slut för Särna.

- Här är det sydligaste stället i Skandinavien där man hittar riktig

fjällnatur och vacker vildmark, säger Vitantonio.

Paret hittade ett hus i Särna

och kontaktade sedan paret som då drev Länsmansgården. I maj 2007 skrev de kontrakt och i augusti samma år började de ta emot gäster på det idylliska vandrарhemmet med tio rum och 46 sovplatser.

- Målet är att få hit italienare, eftersom vi känner många naturintresserade italienare och för att ingen i Italien känner till det svenska inlandet. Några har vi fått hit, men det är svårt eftersom många tror att Sverige är så dyrt och kallt, säger Vitantonio.

Vitantonio en av Italiens mest erkända naturfotografer.

Att han har en kärlek till Sverige och Särna-Idre-Grövelsjön förstår man när man ser hans bok "Lamia Svecia - My Sweden". Omslaget pryds av Städjan.

(Se det vackra bokomslaget tv.)

Missa inte att gå in på Vitantonios hemsida och se hans fantastiska "årstidsbilder" bilder från Särna.

Gå in på: www.exuviaphoto.it/Frame.htm > "Cronicles of Särna".

Boken kan köpas via hemsidan eller i receptionen på Länsmansgården.

Miljöengagemang

Barbara är den som har huvudansvaret för vandrарhemmet så Vitantonio får mycket tid till naturfotograferandet. Vitantonio har nu i över tjugo år varit engagerad i miljö- och klimatfrågorna och han är speciellt kritisk till hur man hanterar dessa frågor i Italien.

Forts. Sid. 22.

JONES EL AB

SÄRNA - IDRE

Vi utför alla elektriska installationer, service, reparationer m.m.

Försäljning och montering av:

**Vitvaror
Radio & TV
Parabol**

NYHET
Nu även
BYGGVAROR

Forts. från Milano till Säma...

- Klimatförändringarna drabbat Italien hårt men trots detta så finns ingen medvetenhet om det. Man ser det helt enkelt inte som ett konkret problem, menar Vitantonio.

Livet som naturfotograf är inte särskilt enkelt.

- I och med Internets lättillgänglighet har det blivit svårt att leva på naturfotot och det är svårt få betalt för bilder och böcker. Många väljer i dag att sälja sina bilder till jakttidningar och liknande men det gör inte jag. Jag älskar naturen fullt ut och sympatiserar inte med dödande för nöjes skull, säger han.

Njupeskår i vinterskrud.
Foto: Vitantonio Dell'Orto

Vitantonio anordnar fotokurser och guidade turer i Säma för att dryga ut kassan.

Några av hans bilder kan förutom på webben och i hans böcker ses på Särnas turistbyrå och på restaurangen i Njupeskår.

Saknar maten

Man märker direkt att Vitantonio och Barbara trivs i Säma och Dalarna. Men är det då inget som man saknar? Barbara säger att hon ibland kan sakna statsatmosfären och möjligheten av att försvinna i massan ibland. Men annars saknar ingen av dem nåt speciellt.

- Jo, kanske maten och kryddorna då. Det är rätt svårt att hitta vegetarisk mat. Särskilt vintertid, det känns lite tråkigt ibland!

Häst eller fall ska smycka Säma

Källa: FK / Älvdalens Kommun okt-09

I förra vinternumret presenterades ett förslag på välkomstskylt som även skall fungera som "informationsbärare". Skylten skulle pryda infarterna till Säma. Det förslaget föll inte i god gjord så och man tog fram två nya förslag.

Skylden "Informationsbäraren" skulle prydas antingen av en snurrande häst eller ett rinnande vattenfall.

Frågan var också var det hela skulle placeras. Det fick sarnaborna avgöra i en omröstning via sina lokalföreningar..

"Informationsplats Säma"

Man hade två förslag på platser att välja mellan. Vid campingen eller i gropen vid korsningen av riksväg 70 och vägen från Sälen.

Två skyltalternativ, häst eller vattenfall.

Två tunga lokala remissinstanser förordar vattenfallet men man var oense om själva placeringen.

- Vi tycker att det här är något som sarnaborna själva skall få bestämma om. Det är även sarnabor som tagit fram grundförslagen som byggde på sarnavapnet med en häst eller Njupeskärs vattenfall.

Micke Nilsson i Evertsberg har sedan skissat upp de två förslagen, säger Peter Entsian på kommunen.

Säma turistförening önskemål var att man placerar informationsbäraren där Sälenvägen möter Riksväg 70. För att detta skall fungera måste utfarten på riksvägen anpassas på ett trafiksäkert sätt. Man anser att informationsbäraren då skulle det lysa upp och förgylla en annars ganska trist yta. Naturligtvis är även Campingen och Turistbyrån ett alternativ, men då campingen- och turistbyrån är obemannad stora delar av året och därmed saknar offentliga toaletter är det inte det kanske inte så bra alternativ, menar Säma Turistförening.

Säma Byråd ville även de ha vattenfallet. Men ville se att skylten placerad vid campingen.

Forts. på sid 23.

Walls Grus, Åkeri och Entreprenad AB, Säma

Hyr en vedeldad pool till partyt!

GRUS, GÅRDSGRUS
SAND direkt till din tomt eller bygge.
CHAKTNING
GRÄVNING
PLANERING

UTHYRNING: skotrar, pulkor, kälkar, kläder och vedeldad pool.
SERVICE OCH FÖRSÄLJNING: skotrar - Yamaha, nytt & begagnat.

Tel. 0253-310 77 • Mobil. 073-08 55 602
hem.passagen.se/skoterturer

Forts. informationsskylt Särna...

Av den enkla anledningen att skylten är väldigt stor och kräver en rejäl yta för att riktigt komma till sin rätt. Särna byaråd menade även att detta förslag skulle ge en bättre trafiklösning.

Gruppen Värna om Särna ansåg att man skall satsa på "Särna Hästen" och att den skall placeras vid campingen.

Särnaborna har nu fått säga sitt i en omröstning.

Omröstningen angående "Informationsplats Särna" är nu avslutad och 130 ifyllda röstsedlar kom in.

73 av dessa röstade för att "Njupeskärmén" ska bli symbolen för Särna på informationsplatsen.

57 gav sin röst till "Särnahästen".

81 röstade föredrog Turistbyrån som placeringsplats för symbolen medan

49 tyckte att Sälenvägen vore den bästa placeringsplatsen.

4 röstsedlar kasserades, då de ej var komplett ifyllda.

Därmed har alltså Särnaborna sagt sitt i saken. Det blev "Njupeskärmén" med vattenfallet och placeringen blev vid Turistbyrån och campingplatsen.

Arbetsgruppen arbetar nu vidare utifrån detta.

Ett av SveaSkogs små, miljövänligare kallhyggen.

Skogsarbetarna verkar inte heller sakna sinne för konst och viss mått av humor. Hygget efter vägen till "Älvmötet" Fulan/Stråfulan nedanför Toxåsen, inte långt från Mörkret.

Foto: H.Forslund

Oroande skogs- avverkning

Ingen har väl undgått den förändring av landskapet som sker med accelerande fart i vårt område. I sommar har man t.ex haft svårt att känna igen sig på vägen mellan Särna och Idre.

Varje gång vi åker upp till Särna-Idre-Grövelsjöområdet har ett par nya hyggen dykt upp.

Visst måste vi ha ett skogsbruk, det tror jag vi alla är införstådda med.

Men skogsuttaget uppe vårt område verkar vara många gånger större än på många andra håll, och det i ett område med ovanligt känslig natur och med ovanligt stora naturvärden.

Man förvånas även över att så stora områden med verkligen storvuxen skog få stå orörd nere runt Mora, Orsa och Rättvik.

Den som t.ex. har färdas genom Värmlands skogar kan intyga att där finns enorma arealer med storskog som ligger orörd, allt medan våra glesa senvuxna skogar krymper i oroande snabb takt.

I sommarnumret 2005 skrev jag om min och styrelsens oro för planerad skogsavverkning ända ner älvstranden på vår sida av Älvrosfjorden. Man hade satt snitslar ända ner mot vattnet.

Jag skickade då en skrivelse till Sveaskog och beskrev våra farhågor.

Denna gång 2005 räddades älvskogen av mitt brev och att Jonas Björklund på SveaSkog tog detta på allvar och genast på ett fördömligt sätt undersökte och avstyrde avverkningen.

Det känns som hyggena börjar närma sig älvstränderna igen. Något som skulle ge oanade konsekvenser för miljön och turismen i området under oöverskådlig framtid.

Jag citerar min tidningsartikel och mitt brev till Sveaskog och det svar jag fick år 2005 här bredvid.

Oroande hyggesutstakning

Sommaren 2004 såg jag att SveaSkog markerat för avverkning efter en stor del av sträckan från Byggningsån upp till Forsen vid Älvros.

Det anmärkningsvärda var inte att man vill avverka. Det får man förstå då det är ett affärsdrivande företag. Det anmärkningsvärda var att man markerat för avverkning i stort sett ända ner till vattenbrynet.

Då jag och min fru Eva var ute och vandrade under Kristi himmelfärdshelgen såg jag att man markerat runt den lilla källsjön som vi brukar kalla "Rödingtjärn". Även här hade man markerat skrämmande nära vattnet. Även på den smala lilla åsremsan som hindrar Rödingtjärn att rinna ut i Österdalälven. På remsan finns mest små smala träd som borde anses som oekonomiskt att överhuvudtaget avverka.

Efter hela sträckan jag gick kunde jag bara se tre eller fyra träd som man markerat med gröna band med texten "miljöträd" tänkta att sparas!

Jag och många med mig blev naturligtvis oroliga.

Vi vill naturligtvis kunna njuta av våra båt- och fiskefärder efter våra åar och sjöar. Utan att se fula kallhyggen ända ner till stränderna.

De populära rastplatserna på de gamla timmeravläggningsplatserna efter Österdalälven skulle knappast anses så attraktiva om det skulle bli kallhyggen efter hela älvstranden.

Jag tillskrev SveaSkog för att få svar på det för oss boende och turisttande i området viktiga fråga, - Skall vi mista våra vackra älvstränder?

Forts. Sid 25

Kurvans TYG & KLÄDER
IDRE 0253-205 04

Välkommen till vår stora butik!
Kläder och tyger i mängder!

Hos oss hittar du tyger i alla smaker • Vi syr gardiner på beställning
Kläder för dam, barn, herr • Snösmucken • garn mm.

Syrran & Jag
Kurvans

Välkommen till vår nya butik mitt i byn
Heminredning för alla

Lakan • dukar • ljus • lampor • mattor • handdukar mm.

0253-205 03

Öppettider för båda butikerna

Måndag - Fredag 10:00 - 18:00

Lördag 10:00 - 13:00

Söndag Stängt

Välkomna önskar personalen!

Fjätervålen

toppen i Idrefjällen!

Nyheter!

KÖP SKIDPASS PÅ WEBBEN

Ladda ditt skidpass med skidtid på Fjätervålens hemsida, så är det bara att ge dig ut och börja njuta direkt när du kommer till backen. Har du ett kort sen tidigare från Fjätervålen, Idre Fjäll eller t ex Skistar så använder du det. Du kan naturligtvis också välja att köpa nytt kort som du då får hämta i kassan vid ankomst.

IDREPASSET

Ett kort som gäller för skidåkning både på Idre Fjäll och i Fjätervålen. För dig som har stuga i Kringelfjorden kan det vara värt att satsa på ett säsongskort som ger dig möjlighet att varva mellan anläggningarnas 51 nedfarter. Det finns förstås också anläggningskort som gäller bara på en anläggning.

VÄRDSHUSET i backen blev utbyggt till förra säsongen, oj, vad populärt det blev med den mysiga soffavdelningen med den stora öppna spisen och bästa utsikt över backen. Här njuter man en soft after ski. Även matsalsdelen blev större vilket var välbehövligt. Nu finns det plats för alla som vill njuta av kocken Johans goda mat.

Vecka 7-15 serverar vi Taco-buffé onsdag kväll och Grillbuffé torsdag kväll. Boka bord tel 0253-212 74!

SKIDSKOLAN är populär, inte bara bland barn i början av sin skidåkarriär. Vår skidskolechef Peter Emretsson är en av Sveriges mest meriterade skidlärare som också anlitas för workshops av erfarna åkare som vill finslipa tekniken, han håller dessutom skidlärarutbildningar. Inför den populära fredagstävlingen som engagerar alla åldrar finns det många som tar en privatlektion och sedan stolt kan tjäna någon hundradel i selfimern.

SKIDSHOPEN är trots anläggningens storlek känd i vida kretsar för stort och bra utbud, kvalitet och framför allt mycket kunnig personal. Här kan du testa det senaste i utrustning, en dag i veckan är det dessutom gratis skidtest!

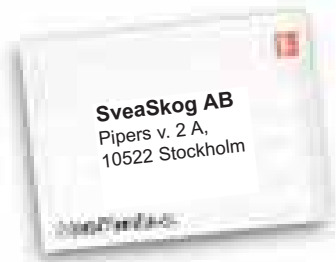
NÄRBUTIKEN är en liten butik med ett gediget sortiment. Förutom det vanliga i matväg hittar du här lokala specialiteter, kött från Siljan Chark, Karelius och Idre Ren, röding och andra produkter från smakriket Jämtland, bröd från Renhalls samt souvenirer.

Öppettider: (längre öppethållande efter 1:a feb) 0253-
 Skidbacken kl. 9.00-15.00 (16.00) Tel 211 40
 Skidshop kl. 8.30-15.30 (17.00) Tel 211 41
 Skidskola Tel 212 06
 Vårdshus kl. 10.00-16.00 (17.00) Tel 212 74
 Närlivs vard kl. 10.00-18.00 Tel 210 34
 sön-/helgdag kl. 12.00-18.00

- **Kvällsåkning onsdagar**, ski non stop till kl. 19.00
- **Januarirabatt 20%** på 7-dagars skidhyra och skidpass som gäller i Fjätervålen 9-31 januari.
- **Skidsäsongen** i Fjätervålen startar den 11 december och avslutas den 18 april.

Välkommen!

Fortsättning SveaSkog...

Svaret från Sveaskog lät inte dröja på sig.

En mycket vänlig men bekymrad Jonas Björklund från SveaSkog ringde upp mig.

Jonas hade gått in och tittat på kartorna och sett att utmärkingen inte alls stämmer med deras "Miljö policy". Han lät mycket bekymrad.

Utstakningarna hade inte alls gått rätt till utan helt i strid med de direktiv som finns.

Det var någon "extraanställd dansk" som gjort den otroligt dåliga utmätningen, enligt Jonas.

Man skulle nu kolla upp det aktuella området ordentligt och se över den framtida planerade avverkningen.

Jag fick även veta att man har även problem med en större avverkning ovanför Kringelfjordsvägen som samerna överklagat.

Resultatet blev att man drar tillbaka avverkningsplanerna.

Man har nu beslutat att ingen avverkning inom vårt område kommer att ske de närmaste åren. Att området tills vidare var räddat från den stora avverkning som annars skulle skett sommaren 2005.

Jonas ställde även frågan; att när det om några år blir aktuellt med avverkning i området. "Hur mycket skog anser ni att vi skall spara till vatten runt sjöarna och Älvrosfjorden"?

Mitt svar var till Jonas var att det är Svea Skog som är proffs och man behöver bara utgå från sig själv som gästande privatperson för att få lite känsla för det.

Svea Skog bör besöka platsen och se till att inte kalhyggen inte syns från sjöstränderna och helst inte heller från rastplatserna på andra sidan Österdalälven.

Jonas Björklund svar var att de skulle titta på området och försöka ta hänsyn till våra synpunkter. Man underströk att det var "i deras eget intresse att verka så miljövänligt som möjligt".

Svea Skog och Jonas Björklund tycker jag visat stort prov på lyhördhet och en viss miljökänsla. Om man nu lever upp till vad som lovats så är Svea Skog en heder för den Svenska skogsindustrin.

Så långt brevväxlingen och telefonkontakten med Sveaskog 2005.

Är våra älvstränder och rekreationsområden åter i fara?

Det känns som att älvstränderna från Älvrosfjorden och upp mot Idre åter är i fara. Vi kanske måste kolla upp vad som är planerat och vilket skydd älvstränderna har.

Det är viktigt att skogsbolagen går varsamt fram och inte förstör miljön runt våra vackra vattendrag.

Och då menar jag inte att man skall spara en sybolisk trädskärm på 20 meter efter stränderna, utan en så bred skogsremsa att man från t.ex. riksväg 70 skall uppleva att det finns skog och vildmark ovan stränderna. "Öroråd" vildmark är på sikt ett betydligt större kapital än skogsbruk i turistområden som Särna-Idre-Grövelsjön.

Jag har försök se hur Älvdalens Kommun ställer sig i frågan om våra skyddsvärda naturområden som ligger utanför reservatgränser och natura 2000 områden.

Utdrag ur "Plan Delområde Särna socken"

November 1993 antagen av kommunalfullmäktige 1994 -06-27.

Planen fick laga kraft 1994-07-22

Plan 3: 10

Delområde Särna socken
NATURVÅRD RIKSINTRESSENAS
BEHANDLING

NRL 2 KAP 6 §. N 11

Dalälven mellan Idre och Hedarfjorden (objekt 34 nvp)

"Området omfattar den ca 18 km långa sträckan av Österdalälven mellan Hedarfjorden och älvens förgrening i Idre.

Längs stora delar av älvsträckan förekommer glacifluviala (Glacifluvial = bildade eller påverkad av rinnande vatten i anslutning till landisen) avlagringar, mestadels i form av starkt undulerande (= gå i vågor) lateralterasser (= sidoställda terrasser).

Vid Idre har ett delta avsatts där Sörälven och Storån mynnar i Idresjön.

Deltat består delvis av strandkärr som förr brukades som slåttermarker. Större delen av dessa våtängar är nu igenvuxna av lövträd och videsnår.

Kärpartier förekommer även på ett flertal andra platser längs älven. De buskrika våtmarkerna i området rymmer ofta ett rikt fågelliv. Ur faunsynpunkt är älvens rika fiskbestånd av intresse.

Området är av stor betydelse för friluftslivet, framför allt på grund av de goda och attraktiva strömfiskevattnen, men även genom de vackra vyerna som älvdalen bildar. Badplats finns i närheten av Idre. Denna älvsträcka är upptagen som riksobjekt för både friluftslivet och naturvården. Enligt NRL är området skyddat mot exploatering."

För skogsbruket gäller skogsvårdslagets bestämmelser.

REKOMMENDATIONER

Största hänsyn skall tas till riksintresset vid pågående och förändrad markanvändning, genom lagligt skydd i form av . ex. naturvårds förordnande.

Natura 2000

Bevarandeplan Natura 2000

(enligt 17 § förordningen om områdeskydd enligt miljöbalken)

SE0620005 Storån-Österdalälven

Beskrivning av området

Området omfattar Storån från Hagahån och Hällsjön ca 9 km norr om Foskros, till Älvros- och Kringelfjorden i Österdalälven ca 18 km söder om Idre. Även Idresjön ingår i området som ligger huvudsakligen inom den boreala regionen (92 %) medendast en liten del av den övre delen i den alpina regionen (8 %).

Bevarandesyfte

Det främsta syftet för området är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för samtliga naturtyper och arter som legat till grund för utpekandet av området till nätverket Natura 2000.

Bevarandemål

Observera att nedanstående bevarandemål inte är fastlagda. På grund av kunskapsbrist saknas i flera fall specifika värden. Dessa är i sådant fall ersatta med ett x. Målen kommer i flera fall behöva revideras efter kommande basinventering.

3210 Naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ, och 3260 Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor

- Arealen av ingående naturtyper (3210 och 3260) bibehålls på nuvarande nivå eller ökar.

- Naturlig vattenföring och flödesdynamik bibehålls i Storån-Österdalälven och dess betydelsefulla biflöden. Ingen ny vattenreglering tillkommer och regleringsgraden i befintliga regleringsmagasin bibehålls på nuvarande nivå eller minskar.

- Skogsbruket vid Storån-Österdalälven och dess betydelsefulla biflöden bedrivs i enlighet med Skogsvårdsorganisationens policy för hänsyn vid vatten. (2000:D5, Skogsstyrelsen 2000).

- Storån-Österdalälven ska minst ha "God ekologisk status" enligt vattendirektivets krav (Europeiska unionen 2000, bilaga V).

- Den typiska fiskarten öring ska finnas med minst x individer/100 m² i förarten lämpliga biotoper, varav minst x % ska utgöras av yngel yngre än 1 år.

- Inga utsättningar sker av fiskarter/stammar som kan skada den naturliga faunan och florans genom smittsamma sjukdomar, parasiter eller konkurrens.

ur diktsamlingen Skogsbygden Kallar av signaturen Doglady

*Susa o susa min skog så fin
då vindlilar tränger bland
granarna in
Låt mörkgröna barr darra så lätt
och kottarna falla på mossan så tätt*

*Stå stolt min skog så fin
då regnet skvalar bland granarna in
Låt dropparna rinna på
barken så lätt
och skydda marken med
grenverk så tätt*

*Stå vit min skog så fin
då snöflingor bland granarna in
Låt snöflingor vidröra barren så lätt
och lägga sig helt på grenar så tätt*

*Stå skuggande min skog så fin
när solstrålar skiner bland
granarna in
Låt strålarna värma på
rötter så lätt
och ljuset komma fast
träden står tätt*

*Stå trolosk min skog så fin
då natten smyger bland granarna in
Låt skymningen falla så
lätt så lätt
för snart vilar skogen i
mörker så tätt*

*Det går en susning genom träden
från än höres vattnets brus
Kom följ med på färden
ut i bygdens gryningsljus*

*Bi och humlor börjar surra
daggdropp i från trädens blad
solen torkar gräsets strå nu
där de solta står på rad*

*En ny morgon har nu randats
en med sol och vind så svag
hela naturen är nu vaken
det är åter ljusan dag*

Det är inte svårt att betrakta naturen som ett konstverk när man är mitt i den, - och en del av den.

Hans

Kringelfjords — Nytt

Förenings- nyheterna

Göran redogör.

Hej go vänner!
Tiden går fort,
man hinner knappt
ställa ifrån sig fiske-
spöt för än det är dags att ta
fram skidorna!

När det här skrivs i början på oktober har det snöat flera gånger och plogbilarna eller snarare traktorena som det i år handlar om har fått köra en vända runt Idre och Grövelsjön. Låter kanske underligt att de kommunala vägarna skall plogas med traktorer, men så är fallet i vinter.

Det är fem unga jämtländska grabbar som flyttat ner till Idre för att hålla fjällvägarna öppna och halkbekämpa,

Grabbarnas avtal började att gälla i torsdags. (5 oktober). Medan de höll på att flytta ner maskinerna till Idre så började det också att snöa. Det var bara att ge sig ut och inleda snöröjningen. Vägsträckan man plogade upp var 46 mil. Det snöade även under de kommande två dygnen så det blev 138 mil i traktorena på tre dygn! En minst sagt tuff inledning för grabbarna.

Skidspåren

Vi får hoppas att vintern håller i sig så vi får fina spår till jul- och nyårs-helgerna. Finns det bara snö skall vi försöka hålla tre- och femkilometersspåren öppna

”På spåret-gruppen” har gjort ett jättearbete! Bl.a. genomfört en viss schaktning i terrängen så att skidspåret kan flyttas upp från Dalälven. Även en viss schaktning har skett efter bron över Byggningsån.

I övrigt har man patrullerat hela spårssystemet med hacka, yxa, såg och spade vilket är minst sagt ett tungt och drygt arbete.

Vi skall även försöka hitta en lösning så vi kan få skidspåren uppkörda lite oftare i vinter.

På årsmötet diskuterades möjligheten att för medlemmar med skoter att själva låna sladd/spårmaskin och köra upp spåret/en vid behov. Något som mötet och styrelsen tyckte kunde låta sig göras.

Det är vår tillsynsman för vatten- och reningsverk ”Hattis” Hans Ove Fjätvall som även ansvarar för att skidspåren körs upp.

VIKTIGT är då att man kontaktar Hattis så han inte själv är på väg att köra upp spåren och sladd/spårmaskin är borta.

Hattis Mobiltelefon: 076-8384575

En björn hälsade på i Kringelfjorden den 27 aug vid 20-tiden. Bamse kom gående från skogen genom sänkan mellan hus 44-56 i stugbyn och hus 64-71. Sedan verkar bamse ha blivit skrämmd och satt av i full fart Fiskartorps-vägen genom stugbyn ner mot telefon-kiosken. (Skulle väl ringa efter hjälp. Men fick besviket lomma därifrån med ett nummer av Kringelfjords Nytt i munnen eftersom telefonen numer är borta och ersatts med ett tidningställe). Det var en stugägare som tog en promenad efter regnet och såg de färskta avtrycken på vägen. Se foto nedan av fotavtryck av bamse. Foto: Helge Schieche

Sopfusket fortsätter

Detta foto togs bara två dagar efter vårt årsmöte där vi talade om att det faktiskt blivit mindre grovsopor på vår återvinnings/sopanläggning och så ställer någon dit två fätöljer!!!!!! Det är bedrövtligt att vissa inte tar till sig regler som kommit till för allas trevnad. Grovsopor skall avlämnas på återvinningscentral i Särna eller Idre.

Foto: Gösta Olsson

NYÅRSBRASA

med glögg och korvgrillning blir det som vanligt kl 17 på nyårsafton.

Slyröjning

På stämman diskuterades även slyröjning på samfällad mark. Det är önskvärt att man håller undan sly och småträd (2-3m) så vi får behålla vår ljusa vackra parklika skog.

Vill man ta större träd kan det ev. låta sig göras. Dock måste alltid förningsstyrelsen kontaktas.

ÅRETS FÖRENINGSTÄMMA

Årets föreningsstämma avhölls som vanligt 2:a lördagen i september närmare bestämt den 12 september. Vid årets föreningsstämma kunde vi glädjande nog räkna in 50 närvarande. Vår eminente kassör Gösta Olsson föredrog verksamhetsberättelsen, samt inkomst och utgiftsstaten som vanligt på ett mycket föredömligt sätt. Denna godkändes och lades till handlingarna.

Motionerna

En motionär önskade att skidspåren 2,5- 5 km skall vara uppkörda före varje helg under högräfsperioden jul/nyår, sport-lov och påskveckorna.

- En motionär efterlyste regler rörande den gemensamma marken vad avser röjning av sly och avverkning av träd. Vad skall grenar deponeras och vem /vilka får ta hand om veden.

- En motionär efterlyste nya rutiner vad avser återbetalning till stugägare som har mark-värmevärmare anslutna till sina hus. Styrelsen skall undersöka detta och se vad som kan göras.

Nästa årsstämma kommer att äga rum i Bystugan den 11 september 2010. kl 09.00.

Hämta verksamhetsberättelsen, samt inkomst och utgiftsstat på <http://www.kringelfjordens-stugby.se> > medlemsidor.

Gott om Lingon

Efter mötet var det som vanligt många som gick ut i lingonskogen. Tillgången på bär denna höst var ganska bra och detta gällde även blåbär tidigare i augusti.

När det gällde sommarens hjortron så blev det inget att sylta eller fylla frysen med denna sommar. Dvs. om man inte lyckades hitta något ställe där hjortronblommen klarat sig från hagel och förfrysning.

Byggnationer

Även under 2009 har det varit fullt med aktiviteter inom stugbyn med om- och tillbyggnader, och inom tomtområdet med uppförande av nya hus på de få kvarvarande obebyggda tomtorna. Detta tyder på att vårt område är attraktivt.

När det gäller husen/tomtorna i Dalelvsbyn har tydligen inga försäljningar skett under året.

Nyårsbrasa med glögg och korvgrillning

- blir traditionsenligt kl 17 på nyårsafton.

Nu ser det lovande ut för en härlig vinter. Kanske med lika mycket snö som de senaste åren så

- EN RIKTIG HÄRLIG VINTERSÄSONG

- önskar jag, Hans och styrelsen dej och de dina.

Göran Eriksson

Besök gärna vår hemsida för fortlöpan information

www.kringelfjordens-stugby.se

hemma

Det kompletta Bygg- och Järn-
varuhuset med de BÄSTA priserna!

Snabbt • Smidigt • Enkelt

I våra varuhus hittar Du allt
från grund till skorsten!

Alltid massor av bra
erbjudanden i butik!

6 månader
räntefritt med
GE Money
bank

BYGGMATERIAL
FÄRG • KÖK • KAMIN
BADRUM • FÖNSTER
DÖRRAR • KYL • SPIS
DISK • TVÄTT • TORK
FRYS • VÄRMEPUMP

Idre BYGG & JÄRN
TEL: 0253-707 80

När du handlar hos oss får du alltid låna släpvagn gratis.

ABRIS SJÖ & SNÖ — butik och service — torget SÄRNA

 Husqvarna

 YAMAHA

En bra vinter kräver HUSQVARNA SNÖSLUNGOR

***Snöskoter, fyrhjulingar,
släpvagnar, båtar, båtmotorer,
motorcykel, motocross, moped,
trädgårdsmaskiner, tillbehör
samt service och reparationer.***

2010 års modeller

Gör som Idre Fjäll - Välj Yamaha från ABRIS

 ABRIS SJÖ & SNÖ

Since 1981

■ MORA 0250-59 35 00 LEKSAND 0247-346 32 SÄRNA 0253-100 10 ■